

AVE MARIA

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančiškani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

JULY

1945

LETNIK 37

No. 7

AVE MARIA

mesečnik za slovenske kato-
ličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in na-
božne članke, kakor tudi po-
vestice in druge slovenske
spise pomembnejše vsebine
našim slovenskim izseljen-
cem v pouk in zabavo.

Izdajatelj:

FRANČIŠKANI V
LEMONTU.
Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v
podporo ubožnejšim sloven-
skim fantom, ki se izobrazu-
jejo za slov. duhovnike v
lemontskem semenišču.

**Naročnikov in dobrotni-
kov se spominjamo v lemont-
skem samostanu v vseh svo-
jih molitvah, pri sv. mašah
in drugih duhovnih opravi-
lih. Opravimo pa zanje tudi
sv. mašo in sicer vsako prvo
sredo v mesecu.**

Published monthly except Octo-
ber and semi-monthly during that
month by the Franciscan Fathers,
P. O. Box 608, Lemont, Illinois.
Subscription prices: U. S. A. \$2.50
for one year; Canada \$3.00 for
one year. Subscriptions are pay-
able in advance. Entered as
second-class matter May 21, 1945,
at the Post Office of Lemont,
Illinois, under the act of March 3,
1879. Acceptance of mailing at
special rate of postage provided
for in Section 1103, Act of Octo-
ber 3, 1917. Application for entry
as second-class matter is pending.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

VSEBINA JULIJSKE STEVILKE

Sv. Ciril in Metod —

Članek o slovanskih apostolih, napisal ga je Dr. A.
Samsa 1

Sermero vrelcev življenja —

Članek o sedemerih sv. zakramentov, napisal ga je
Dr. F. Jaklič 3

Bronasti glasniki božji —

Premišljevanje o obredih pri blagoslavljanju zvonov
— Dr. France Jaklič 6

Čebele v službi cerkve —

Naš čebelar Oče Janez iz Lemontu modruje o svojih
ljubljenkah 7

O apostolstvu matere —

Primerni nauki za naše matere pri vgojnem delu
. . . Napisal duhovnik M. Štular 9

Blagor Vam, preganjani —

V tolažbo vsem, ki ne razumejo preganjanja cerkve.
Napisal I. Grafenauer 11

Skrivnost trpljenja —

Bodrilne besede, namenjene vsem, ki trpijo. Napisal
Jos. Šimenc 13

Roža s solzo orošena —

Zgodbica — spominček na prvo sv. obhajilo. Spisal
neznan pisatelj 15

Tonče s Sloma —

Naša celoletna povest izpod peresa p. Bernarda
Ambrožica 20

Križem kraljestva križa —

Premisleki o katoliškem dnevu v Jolietu in verskem
stanju v Sloveniji 20

Iz Pirčevih pisem —

Nadaljevanje spisa o misijonarju Pircu na podlagi
njegovih pisem 28

A V E M A R I A

Julij, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

SV. CIRIL IN METOD

LETA 868. sta prišla sveta brata Ciril in Metod v Rim. Hotela sta se pokloniti rimskemu papežu in od njega dobiti potrebno oblast, da uredita cerkvene razmere na Moravskem in v Panoniji (na današnjem Štajerskem in zapadnem Ogrskem, kjer so prebivali Slovenci). V Rimu sta bila slovesno in zelo prisrčno sprejeta; dosegla sta vse, kar sta želela.

Sv. Ciril se iz Rima ni več vrnil na Moravsko. Naperi težavnega misijonskega dela med Kozari (na sedanjem južnem Ruskem) in med Slovani na Moravskem in v Panoniji so ga utrudili. Bil je že od mladosti šibkega telesa. V Rimu so mu začele moči vidno pešati in dne 14. februarja l. 869. je v grškem samostanu pri sv. Gregoriju svetniško, v spokorni meniški obleki, umrl. Pred smrtjo je še goreče molil, naj bi Bog Slované ohranil v pravi veri.

Papež je določil, da naj se Ciril pokoplje v cerkvi sv. Petra. Metod je pa prosil papeža, naj mu izroči truplo Cirilovo, da ga po materini želji in naročilu prenese v domovino na Grško in tam pokoplje. A papež in rimsko ljudstvo se ni moglo ločiti od tako svetega moža kakor je bil Ciril. Metod se je vdal; samo prosil je, če že mora truplo njegovega brata počivati v Rimu, naj ga pokopljejo v cerkvi sv. Klementa, či-

gar svetinje je prinesel v Rim. Tako se je zgodilo. Iz samostana sv. Gregorija so prenesli truplo Cirilovo mimo Kolo-seja v cerkev sv. Klementa, kjer še zdaj počiva. Životopisec sv. Cirila (najbrž eden njegovih učencev) pripoveduje, da so Cirila pokopali tako slovesno, kakor so sicer pokopavali samo papeže. Papež Hadrijan II. sam in mnogo ljudstva je šlo v sprevodu. Slika se nahaja v kapeli sv. Cirila in Metoda v cerkvi sv. Klementa. Ta kapela se je sezidala pod papežem Leonom XIII.; največ zaslug zanjo imajo škof Strossmayer in češki škofje. Slike v kapeli je izvršil slikar Nobili.

Cirila so začeli v Rimu takoj častiti za svetnika. Na njegovem grobu so se pričeli goditi čudeži; Rimljani so ga še bolj častili. Nad grob so naslikali, kakor pravi životopisec, podobo sv. Cirila in prižigali luči, ki so gorele noč in dan.

Slika je še danes, po več nego 1000 letih, ohranjena. Ako stopiš po stopnicah v spodnjo cerkev sv. Klementa, jo zapaziš blizu vhoda na desni strani. Zob časa ji je zabrisal že marsikatero potezo, a še poznim rodovom bo pričala o zaupanju in spoštovanju vernega rimskega ljudstva do sv. Cirila. Spodnji del podobe je tako visoko, kakor seže odrasli človek, ves zabrisan. Zakaj? Verniki so poljubovali podobo in se je z rokami dotikali, da se pozna sled v tem še danes.

Genljivo je to češčenje, ki se je v Rimu tako hitro širilo, prav tako kot ono, ki so ga izkazovali sv. Metodu ob smrti (l. 885.) in takoj po smrti na Moravskem. To češčenje se je širilo tudi po drugih deželah. Hrvatje in Bolgari so oba svetnika častili že od leta 900. dalje; od l. 1000. dalje se je njuno češčenje razširilo na Rusko. Papež Leon XIII. je l. 1880. češčenje sv. bratov zaukazal za vso cerkev.

Kako pa je s češčenjem sv. Cirila in Metoda na Slovenskem? Imeni sv. Cirila in Metoda dobro poznamo, toda še danes jih žal mnogokrat imenujemo zgolj v posvetne namene. Premalo se zavedamo, da sta sv. brata apostola, naša apostola, in svetnika sv. katoliške cerkve. Kot taka ju še zmeraj premalo častimo. V celi Sloveniji imamo samo eno cerkev, ki jima je posvečena, v Ljubljani pri Sv. Krištofu. V Ameriki jih imamo več.

Sv. brata sta bila apostola. Apostolska gorečnost ju je nagnila, da sta šla v mladosti širit krščansko blagovest med Kozare. Apostolska gorečnost ju je nagnila, da sta se, rojena Grka, šla učiti od Grkov zaničevanega slovanskega jezika in pisati knjige v tem jeziku, da sta zapustila svojo domovino in odšla med Slovane na Zapad. Zaradi apostolske gorečnosti solunskih bratov je tudi naša domovina posvečena po njihovih misijonskih stopinjah in uživa še danes sadove njunega požrtvovalnega dela. Da bi med Slovani širila in utrjevala pravo vero, sta postala ustanovitelja slovanske književnosti in slovanske izobrazbe. Njuna apostolska gorečnost se kaže v tem lepši luči, ker so Grki tedanje dobe prezirali vse tuje jezike.

Kot prava apostola sta bila vneta zagovornika vesoljnosti in edinosti sv. cer-

kve. Prišla sta z Grškega, delala za Slovane in bila z vsem srcem vdana Rimu v onem žalostnem času, ko je carigrjski patriarh Fotij odrekel papežu pokorščino ter odtrgal njune rojake od prave cerkve. Duh, ki je vodil oba brata, lepo odseva iz goreče molitve, ki je privrela iz srca sv. Cirila, preden je v Rimu izdihnil svojo dušo: "O Bog, ki si ustvaril nebo in zemljo, ti vselej poslušaj one, ki delajo po tvoji volji, ki se te boje in izpolnjujejo tvoje zapovedi, usliši mojo molitev. Ohrani mojo čredo (Slovane) zvesto sv. veri, reši jo brezbožne in poganske zlobe tistih, ki te zasramujejo, pomnoži svojo cerkev z novimi množicami in združi vse v edinosti."

Sv. brata sta bila tudi velika svetnika katoliške cerkve. Rojena iz plemena rodbine sta v Carigradu na cesarskem dvoru imela odprto pot do najvišjih časti; pa sta se odpovedala svetni slavi, da bi mogla delati za slavo božjo: zbežala sta najprej v samostansko samoto, potem v misijone.

Ciril je na razkošnem cesarskem dvoru zaradi bogoljubnega življenja, zlasti zaradi čistosti in ponižnosti vzbujal občudovanje pri vseh. Bil je tudi mož molitve; čeprav je bil nadarjen in bistroumen, je vendar pred vsakim važnim korakom iskal razsvetljenja in pomoči v molitvi. — O Metodu piše staroslovenski življenjepisec, da je bil zgled vseh čednosti: bogaboječ, natančen v izpolnjevanju božjih zapovedi, telesno čistost je posvečeval z molitvami in svetimi deli. Bil je odločen proti nasprotnikom, a krotak do pokornih podložnikov. Vsem je vse postal, da bi vse pridobil za Kristusa.

Solunska brata sta bila apostola in svetnika. Vsak narod časti svoje apostole. Častimo tudi mi sv. Cirila in Metoda

kot svoja apostola in kot velika svetnika sv. cerkve.

Prinesla sta nam luč sv. vere. Bodimo Bogu hvaležni za dar sv. vere, najdragocenejšo dediščino slovanskih bratov. Ob grobu sv. Cirila so pobožni Rimljani prižigali luči, da so gorele noč in dan; tudi luč naše žive vere naj neprestano gori in nikoli ne ugasne.

Sv. Ciril je zgled mladini. Na cesarskem dvoru je bil neprestano v nevarnostih, pa je ohranil nedolžno srce. Bil je velik učenjak, a je bil vseeno zelo ponižen. Nedolžnost, ponižnost — dve čednosti, ki edini pomoreta mladini do velikih in trajnih uspehov.

Najlepše pa častimo sv. Cirila in Metoda, ako po svojih močeh nadaljujemo njuno apostolsko delo za zedinjenje vseh Slovanov v pravi cerkvi Kristusovi. Tako češčenje priporoča papež Leon XIII. z besedami: "Naj bi vsi častili in prosili sv. Cirila in Metoda, da po milosti, ki jo imata pri Bogu, po vseh vzhodnih deželah varujeta krščanstvo, katoličanom izprosita stanovitnost, nezedinjenim pa voljo k zedinjenju s pravo cerkvijo." — Tako je sv. Cirila in Metoda častil škof A. M. Slomšek, ki pravi: "Za nezasluzen dar prave vere se Bogu najlepše zahvalimo, ako po bratovščini (apostolstvu) sv. Cirila in Metoda odločenim bratom in sestram v naročje naše sv. cerkve pomagamo."

Dr. A. S.

BESEDE SVETIH OČETOV

Neki brat je vprašal opata Izidorja: "Zakaj se te hudi duhovi tako zelo boje?" In starček mu je odgovoril: "Odkar sem postal menih, se vadim v tem, da ne dovolim jezi priti do grla."

SEDMERO VRELCEV ŽIVLJENJA

MNOGI katoličani našega časa natančno poznajo in marljivo uporabljajo pripomočke za svetost in zveličanje, katere je ta ali ona svetniška oseba na sebi preizkusila in še drugim priporočila. Skrbno se oklepajo teh sredstev. — V sveti katoliški Cerkvi pa imamo sedmero virov življenja in svetosti, sedem sv. zakramentov, ki jih je sam Jezus odprl s svojimi prebodenimi rokami. Božjega izvora so in učlovečeni Bog, edini pravi in večni Duhovnik nove zaveze, deli po njih bogastvo svojega zasluženja. Ali ni torej prav, da se z zakramenti, s temi sedmerimi pripomočki svetosti in zveličanja, zopet in zopet seznanjamo?

Ko človek razmišlja o zakramentih, mu nehote pridejo na ustnice psalmistove besede: "Hvalite Gospoda, ker je dober in na veke traja njegovo usmiljenje!" Vsak od sedmerih zakramentov je zares izredno delo božje nežne skrbi in ljubezni za človeka.

Tako nekaj svetega so! Slovenski izraz "svetotajstvo" dobro poudari njihovo svetost. Veličastni obredi stare zaveze so bili le senca in le predpoda zakramentov nove zaveze. Če so se pa Izraelci tako tesno, zvesto in navdušeno oklepali od Boga jim določenih obrednih dejanj, ali se mi, še vse bolj srečni sinovi in hčere nove zaveze, ne bomo s še večjim ponosom in zaupanjem ozirali na zakramente nove zaveze in jih rabili?

Cerkev je Jezus od njenega početka ljubil kot svojo nevesto in se ji je vsega dal. Dal ji je tudi velik del svoje božje moči in oblasti. Ni ji pa dal moči, da sa-

ma ustanovi kakšen zakrament ali ga nadomesti s kakšnim novim; ustanovitev zakramentov je Jezus popolnoma sebi pridržal. Ob njih začetku stoji torej osebno sam Jezus in nas ljubeče gleda in vabi k njim. Govori nam, da je bilo treba njegovega strašnega trpljenja in njegove bridke smrti, preden je ustanovil sedmere zakramente.

Pač pa je Jezus dal Cerkvi oblast, da njegove zakramente upravlja in svojim članom deli. S čudovito skrbnostjo in ljubeznijo jih je Cerkev od prvih početkov delila in varovala. Vseh sedem zakramentov je že v katakombah po večkrat naslikanih ali pa s kakšnimi drugimi dogodki naznačenih. Cerkev je zakramente tudi obdala s krasnimi obredi.

Vzhodna cerkev pripoznava in deli vseh sedem zakramentov kakor mi. Protestantje so pa razen krsta vse zavrgli in tudi nimajo posvečenih škofov in duhovnikov, ki bi jih mogli deliti. Dve sto trideset milijonov kristjanov je torej brez sv. zakramentov in njihove milosti! Kaj naj pa rečemo šele o nekrščanskih sto in sto milijonih! Kako bi jih katoliško misijonstvo že s svetimi zakramenti osrečilo!

Vsak izmed zakramentov se po Jezusovem naročilu izvrši z nekim vidnim dejanjem: z oblivanjem, maziljenjem, s polaganjem rok itd. K temu zunanjemu dejanju mora delivec dodati še besede, ki se po smislu ne smejo izpremeniti. Zakaj je Jezus ta vidna dejanja in te slišne besede hotel imeti? Zakaj nam vprav po teh vidnih znamenjih hoče deliti svojo nevidno milost?

Zato, ker smo mi ljudje telesna bitja in želimo nevidne in zgolj duhovne resnice in dogodke na kakšen viden in slišen način imeti pred seboj. Ko stojimo

pred oltarjem in gledamo škofa, kaj nad posvečencem dela in govori, vidimo tako rekoč na lastne oči in slišimo tako rekoč na lastna ušesa, kako prihaja nevidna milost in oblast v dušo posvečenca. Ali ko klečimo ob bolnikovi postelji, kar vemo, kdaj je milost dušnega pokrepčila prišla v bolnikovo dušo. Vsi poganski obredi čarovnikov in vražarjev so sami taki — seveda popolnoma ponesrečeni — poskusi, do nevidnih učinkov priti po vidnih obredih in slišnih besedah.

Svetotajstva podelijo milost sama iz sebe, ne šele zaradi svetosti delivca ali zgolj zaradi primerne priprave prejemnika, kot je trdil Čeh Hus. Milost že zaradi pravilno izvršenega obreda samega pride v dušo. Pač pa je res, da delivčeva svetost in prejemnikova priprava pomnožita stopnjo podeljene milosti, kot tudi dračje še tem bolj zagori, čim bolj je postalo suho.

Ako je pa v prejemnikovi duši bila kakšna ovira, recimo pri nekaterih zakramentih smrtni greh, ali pa kaj drugega, potem milost tako rekoč — zaradi zakramentalnega dejanja — pride pred dušo in čaka, kdaj se bo ta ovira odstranila, bodisi s popolnim kesanjem, ali pa na kak drug način; potem pa bo milost stopila v dušo in začela delovati v njej, čeprav morda šele po dolgih letih.

Kakšno milost pa prejmemo v zakramentih? Dvojno.

Vsak zakrament nam podeli ali pa pomnoži posvečujočo milost. To je tisto nadnaravno življenje, božjo podobnost in lepoto, katero v tem življenju le bolj slutimo, kot pa poznamo, a bomo po smrti zastrmeli nad njo. Železo je temno in mrzlo; pa ga deni v ogenj in bo postalo podobno ognju: svetlo bo in žareče. Vcepi na divjak žlahtno mladiko:

ves bo požlahtnjen in bo prinašal žlahtne sadove. Tako pa tudi našo dušo posvečujoča milost požlahti, da postane neizrekljivo lepa, bolj sveta in samemu Bogu podobna.

Vsak izmed sedmerih zakramentov nam podeli mnogo take lepote in bogopodobnosti. Vrednost posvečujoče milosti je neizmerna, neizmerna je torej tudi vrednost vsakega zakramenta.

Sleherni od zakramentov pa nam daje tudi dejanske milosti. To je božjo pomoč, katera potem na razne načine zatira v nas zla nagnjenja, nam budi dobre in zveličavne misli, nam užiga srce v svetem navdušenju in daje novo moč in vztrajnost naši volji. Teh dejanskih milosti nam zakrament ne podeli takoj vseh hkrati, ampak nam daje pravico do njih; ko jih bomo potrebovali, jih bomo nemudoma prejeli, in sicer prav take in tolike, kakor bo za tisti trenutek potrebno. Na primer:

Pred oltarjem klečita ženin in nevesta. Na rame sprejemata sveto breme, da si bosta pomagala v življenju in otroke prav vzgajala. Zakrament svetega zakona jima podeljuje pravico, da jima bo Bog vse življenje, vsako leto, vsak dan in vsak hip, prav do njune smrti pomagal pri družinskem življenju in pri skrbi za otroke. Bog jima bo res vse-skozi pomagal; ko je postavil zakrament sv. zakona, se je nezmotljivo zavezal za to in bo oba poročenca skrbno imel vsak hip pred seboj.

Rodil se jima je otrok. Pri krstu se mu je izbrisal izvirni greh. Ko pa otrok dorašča, rastejo žal tudi slaba nagnjenja v njegovi duši. Jim bo mogel biti kos? Pri birni prejme nezmotno zagotovilo, da mu bo Bog še posebno pomagal, boriti se zoper vse sovražnike zveličanja. Ko bo ta otrok že morda v po-

znih moških letih, bo zaradi sv. birme še vedno sproti dobival božjo pomoč.

Za tega njunega otroka se bo približal večer življenja. Hudo bo obolel. V dušo se mu bodo plazili strahovi pred večnostjo, vsiljevala se mu bo nezaupnost v božje odpuščajoče usmiljenje, telesno trpljenje ga bo dušilo. Pa bo prišel duhovnik in ga dal v sv. olje. Ta zakrament bo bolniku dal pravico do božje pomoči, tolažbe in drugih potrebnih milosti, dokler bo trajala ta bolezen. In Bog mu jih bo res dajal, vsak dan in vsak hip, ker se je v svoji resničnosti in zvestobi k temu zavezal, ko je postavil zakrament svetega maziljenja.

Isto velja o ostalih štirih zakramentih. Vsak od njih je neusahljiv vir božje pomoči.

Krst, birma in mašniško posvečenje pa dušo še posebej zaznamujejo. To Kristusovo znamenje ji bo ostalo na vse veke; če bo pogubljena, ji bo pa v še toliko večjo sramoto in toliko večjo kazen. Tega neizbrisnega znamenja na svoji duši sedaj sicer še ne vidimo, v onostranskem življenju pa nam bo zablščalo v vsej svoji lepoti in značilnosti.

Opat Pojmen je pravil o opatu Izidorju, da je pletel ponoči iz šib pletenico. Bratje pa so ga prosili: "Odpočij se malo, ker si se že postaral." A rekel jim je: "Če bi Izidorja tudi sežgali in njegov prah raztresli v veter, bi mu ne šla nobena hvala, ker je Sin božji prišel na svet zaradi nas."

Tudi je rekel: "Nevarna je lakomnost in vse si upa, nenasitna je, tira človeka, ki se ji vda, do skrajnosti. Zato jo takoj od začetka preženimo. Če namreč človeka obvlada, je nepremagljiva."

BRONASTI GLASNIKI BOŽJI

V CERKVAH je Bog na poseben način pričujoč; že po svoji zunanosti se ločijo od drugih stavb, in njih lepa notranjščina označa: tu je božja hiša, daj čast Bogu v njej!

Bog je tudi zunaj cerkve pričujoč. Prostrana ravnina in visoko pogorje, mirna dolina, cvetoči travnik in šumeči gozd so njegovo bivališče. Zato stoji poleg cerkve zvonik in opominja s svojim pozlačenim križem vso okolico, iz zvonika se pa oglašajo zvonovi in nas s svojim polnim glasom spominjajo na Boga, na božje dneve in na božja dejanja. Mali in veliki zvonovi se po večkrat na dan glasijo iz naših cerkev in cerkvic, zibljejo se v višavi in pojejo vesele in žalostne napeve, dajejo Bogu čast in vabijo k molitvi.

* * *

Cerkev s posebnim obredom blagoslovi tvarino, iz katere se bo zvon vlil, to je baker in cin ali pa jeklo. Ta zvonovina mora biti že pripravljena za litje in duhovnik moli nad njo:

Vsemogočni Gospod Bog, ki tudi neživim stvarjem daješ čast, da ti služijo: prosimo, vlij svoj blago † slov na to kovino in daj, da se bo, ko bo tekla v ognjenih tokih, po urejanju tvoje desnice in po varstvu tvoje milosti pravilno zlila in da se bo naredil zvon, ki bo vernike v cerkvi zbiral v hvalo in slavo tvojega imena.

Med molitvijo duhovnik naredi križ nad zvonovino in jo potem pokropi z blagoslovljeno vodo.

*

Ko je zvon vlit in svetlo uglajen, pri-

dejo z okrašenim vozom ponj. Molitve in obredi, ki ga z njimi škof posveti, so v glavnem že iz 9. stoletja, ko so se po Evropi začeli oglašati prvi zvonovi. Škof oziroma njegov namestnik opravi posvečenje zvona v beli obleki, v obleki veselja. Vsak zvon se posveti na ime katerega svetnika; največji nosi ime zavetnika cerkve.

Ko pride posvečevavec predenj, začne duhovščina moliti sedem psalmov.

Nato blagoslovi škof sol in vodo in zraven moli, da bi moč Svetega Duha po njej prišla na ta zvon; kadarkoli bo pel, naj preganja zlega duha in časne nesreče, vernike pa privablja v cerkev, da bodo z angeli dajali Bogu čast.

Ko je škof sol stresel v vodo in oboje pomešal, začne zvon umivati. Duhovščina nadaljuje z umivanjem, škof pa moli drugih šest psalmov, ki spodbujajo človeka k božji službi; glas zvona je namreč namestnik božjega glasu, ki vabi k bogočastju.

Ko je zvon znotraj in zunaj umit in izbrisan, ga škof na zunanji strani prekriža s sv. bolniškim oljem in moli:

O Bog, ki si po Mozesu zapovedal narediti srebrne trombe, da bi duhovniki trobili ob času daritve in bi se ljudstvo pripravljalo k tvojemu češčenju: daj, prosimo, naj ta zvon Sveti Duh po † sve-ti, da bo vernike vabil k sv. cerkvi in k večnemu plačilu. In ko ga bo ljudstvo zaslišalo, naj v njem raste pobožna vera, odženejo naj se vsi sovražni naklepi, hrum toče in sila viharjev; ublaži se naj grom in tvoja močna desnica naj porazi podnebne oblasti: da ko zaslišijo ta zvon, trepetaje pobegnejo pred znamenjem svetega križa, ki je na njem upodobljeno. To naj nam podeli sam naš Gospod, ki je z lesom križa uničil smrt in kraljuje v slavi Boga Očeta s

Svetim Duhom.

Za tem maziljenjem molijo navzoči duhovniki 28. psalm, ki opeva glas božji, kot se javlja v viharju, kadar vznemirja vodovje, upogiba drevje, z bliskom in gromom pretresa gore in planjave in s tem razodeva moč Boga, bivajočega v svetišču:

Gospodov grom je nad vodami oblakov, veličastni Bog ustvarja grom.

Gospodov glas je močan, Gospodov glas je veličasten.

Gospodov glas lomi cedre, lomi cedre na Libanonu.

Gospodov glas trosi ognjene plamenne, Gospodov glas pretresa puščavo, Gospodov glas razkriva gozde.

Med tem psalmom napravi škof oziroma njegov namestnik zunaj na zvonu s sv. bolniškim oljem še sedem križev, znotraj pa s sveto krizmo štiri. Pri tem izreče ime svetnika, kateremu se zvon posveti, in želi zvonu srečno bodočnost, kot da bi bil živa oseba: "Mir tebi."

Zdajci dene posvečevavec v kadilnico na žerjavico kadila, mire in drugih dišav ter jo postavi pod zvon, da se z žlahtnim vonjem vse zakadi. Nato pa opravi lepo molitev:

Vsemogočni Gospodar, Kristus, ki si kot človek v ladji spal, ko je morje vznemiril vihar, potem si se pa zbudil in je na tvoje povelje morje utihnilo: pridi svojemu ljudstvu v stiskah dobrotno na pomoč in orosi ta zvon z roso Svetega Duha, da bo njegov glas vselej pregnal sovražnika, k veri vabil krščansko ljudstvo in ga utrdil v Gospodu. In kakor je hrum v ozadju pognal množico sovražnikov, ko je Samuel daroval večnemu Kralju dojno tele, tako naj angelska roka takrat, ko bo šel glas tega zvona skozi oblake, ohranje vernike in jim varuje letino, dušo in telo.

Nato pristopi še diakon v beli obleki, vzame evangeljsko knjigo in poje iz nje evangelij, kako je Jezus prišel v Betanijo v Lazarjevo hišo in mu je Marta stregla, Marija je pa poslušala njegove besede. Jezus je tedaj rekel Marti: "Le eno je potrebno," namreč skrb za dušo. In to skrb za dušo nam zvonovi po večkrat na dan kličejo v zavest.

* * *

Zvonove, bronaste glasnike božje, je treba slušati, kadar nam zapojo.

Ko vabijo k božji službi, se jim radi in pravočasno odzovimo.

Ko zvonovi naznanjajo smrt v župniji, molimo za dušo pokojnega in se tudi na svojo smrt spomnimo, da bi bila srečna.

Po večernem Ave nas mali zvon pozivlja k molitvi za trpeče duše v vicah; ne preslišimo ga!

Dr. Fr. Jaklič.

ČEBELE V SLUŽBI CERKVE

P. John K. Ferlin

TO veste, da se je zadnjih sto let na svetu mnogo spremenilo. Lahko bi vam napisal za celih 12 števil list Ave Maria o teh spremembah. Toda ker sami to reč ravno tako dobro veste, kot jaz, se ne bom spuščal v popisovanje podrobnosti. Samo to rečem in zapišem, da je prišel na svet velik napredek in to skoraj v vseh rečeh. Z drugo besedo, ljudje postajajo vedno bolj izvežbani in iznajdljivi v zadevah sveta. Mislil sem zapisati, da postajajo vedno bolj modri in pametni. Zakaj tega nisem zapisal, pa dajte sami uganiti.

Izvežbanost in iznajdljivost sta torej prinesli velik napredek na svet. Napredek je sam na sebi dobra reč, seveda. Brali ste pa mogoče že tudi to, da je napredek prinesel s seboj več in več posvetnosti. Morebiti ste tudi brali, da je z napredkom prišel na svet "sekularizem". In to ni nič drugega kot posvetnost. Bolj ko je svet napredoval, bolj se je začel sam nase zanašati in porivati božje reči v kot.

Ampak s tem še ni bilo vse opravljeno. Sekularizem, oziroma posvetnost, je prinesla s seboj tudi liberalizem, in to bi se menda po naše reklo "svobodnjaštvo". Še en korak, pa se je med ljudi zasejal in se med njimi ugnezdil nebodigatreba — kapitalizem! Tako pravijo in trdijo razne učene bukve. Pa saj ni treba v bukvah brati, saj sami vidimo, da je res tako. Seveda je tudi kapitalizem že mnogo po glavi dobil in začel ga je izpodrivati socializem. Pa tudi ta še ni zadovoljil sveta, zato je zdaj moderen že — komunizem.

Zdaj me boste vprašali, kaj ima vsa ta komedija opraviti s čebelami. Da po pravici povem, kaj ima ali bo imel socializem in za njim komunizem opraviti s čebelami, tega še ne vem povedati. Morebiti bodo znali o tem pisati oni čebelarji, ki bodo za menoj čebelarili. Kar se pa tiče kapitalizma, liberalizma, sekularizma in napredka sploh, to vam lahko povem, da ima vse to veliko opraviti s čebelami. S tem nočem reči, da imajo tudi čebele kaj opraviti s temi nebodijihatreba, zakaj čebele so postale samo žrtve teh novodobnih čednosti ali nečednosti, kakor hočete reči.

In zdaj gremo na delo, da se vse to postavah človeškega premišljevanja pojasni in razloži. Začeli bomo z napredkom in potem šli lepo naprej po vr-

sti do kapitalizma, s katerim bomo to "kulturno-socialno" modrovanje o čebelah zaključili.

Prišel je torej napredek in udaril tudi med čebele. Pisal sem že o tem, kako so v prejšnjih časih čebele stanovale (z maticami in troti vred) v navadnih panjih, ki so bili večinoma narejeni tako, da niso zaslužili drugega imena kot "škatlje". Nekateri so bili celo samo izdolbene lesene klade, ali pa iz slame spletene koši. Čebelni roj se je nastanil v njih in čebele so brez vsega čebelarjevega nadzorstva zidale iz voska satovje in vanj nosile med, kakor jim je narekoval njihov naravni nagon. Jeseni so čebelarji odločili, kateri panji naj ostanejo čez zimo za pleme in novo čebelarstvo naslednjo pomlad. Druge panje so zažvepljali in potrgali iz njih vse, kar je bilo v njih — satovje in med.

Napredek je pa stopil tudi pred čebelarje in je rekel: Neumni ste, če tako delate! Čebele moriti je nespametno, zakaj če jih ohranite čez zimo, bodo lahko šle spomladi takoj na delo, ko bo zasiljalo toplo sonce. Če pa čakate na mladi zarod, se bo čebelarstvo zakasnilo. To je eno. Ampak tudi to ni pametno, da vse satovje potrgate. Bolje bi bilo, da bi si ga ohranili in ga dali spomladi čebelam v panj. Za novo satovje čebele porabijo mnogo časa in mnogo medu — vse to pa uspehe čebelne letine spet zelo zakasni. Saj čebelna letina je nazadnje vendar MED — ali ne?

In napredek je čebelarjem brž tudi povedal, kako naj se vse to naredi. Iznašel je premakljivo satovje, izmislil si je satovne okvirčke. Iznašel je umetne in moderne panje, ki se dajo različno odpirati in čebelno delo v njih natanko nadzirati. Namesto da bi čebele po svojem naravnem nagonu pritrjevale sa-

tovje iz voska kar na nepremakljivo steno panja, so bile zdaj primorane, da ga delajo v okvirce, ki se dajo jemati ven, predstavljati, prenarediti. Tako je postalo mogoče, da je čebelar kak zelo močan panj oslabil, druge pa ojačil. Postalo je mogoče, da je jeseni čebele pustil žive in jih nastanil v onih panjih, ki so imeli ostati čez zimo. In vrhu vsega je postalo mogoče, da je satovje v okvirčkih tudi shranil za drugo leto, zakaj iz takih satov medu ni več iztiskal, ampak ga je samo "iztočil". To ni bilo nič težko, ker mu je napredek brž tudi iznašel v ta namen potreben stroj ali mašino.

Tako je torej napredek čebelno življenje naravnost na glavo postavil. Lahko se reč, da je bila to za čebele prava revolucija. Na srečo pa ni bila krvava revolucija, ampak nasprotno. Od zdaj nadalje je med čebelami mnogo manj "tekla kri" kot poprej. Čebelarji jih namreč niso več tako grdo morili z žveplanjem, ampak so jih skušali kolkor mogoče obdržati pri življenju.

Od zdaj naprej torej čebele niso več živele v "škatljah", ampak so bile povabljeni v nove in moderne panje, ki se jim lahko reče — palače! Čebele niso kazale pri tem nobenega navdušenja, godrnjale pa tudi niso. Nič niso hujskale na upor, kar lepo ubogale so in se prilagodile "čez noč" — in to prav dobesedno — svojemu novemu življenju.

Ampak nekaj drugega se jim je zgodilo. Saj sami veste, da od nekdanj živijo več posvetnjakov v palačah kot v siromašnih hišah. Čebel se je torej v modernih palačah lotil duh posvetnjaštva. Temu se pa reče, kot sem že enkrat zapisal, z učeno besedo — "sekularizem". Prišlo je tako:

Ker je bilo zdaj zaradi napredkovega pouka mogoče ohranjati satovje za

drugo leto, je bilo tudi vedno manj voska na razpolago za sveče v cerkvah! Res je, da čebele same prav za prav niso nič vedele za ta grdi sekularizem. Ker sem sam čebelar in moram biti solidaren s svojimi stanovskimi tovariši, bom celo to zapisal, da se tudi čebelarji niso takoj zavedeli svojega sekularizma. Poslušali so samo nauke napredka in so mu bili hvaležni za pouk. Ravnali so se po njegovih naukih in z veseljem delali vse po novem. Bilo je tudi stokrat bolj zanimivo, ker so zdaj lahko študirali življenje čebel vse bolj natanko in sami ukazovali čebelam, ne pa one njim.

Kje se je najprej začutil ta čebelni sekularizem, pripovedovanje o tem moram odložiti na prihodnjič. Nisem naprej vedel, da se mi bo stvar tako zavlekla. Zato moram tudi svojo sodbo o liberalizmu in kapitalizmu, ki sta oba zamahnila s svojo grobo roko tudi po čebelah, odložiti na drugič.

O APOSTOLSKEM DELU MATERE

ASAKA žena mora v svoji družini apostolsko delovati, t. j. družino od slabega odvrčati, pa k dobremu obračati, opominjati. Če tega ne stori, ne stori svoje dolžnosti in je slaba žena, slaba mati.

Apostolsko pa lahko deluje na razne načine:

Z lepim zgledom, t. j. sama lepo živi in svoji družini na sebi pokaže, kako je treba živeti. Treba je torej, da sama vsak dan lepo moli: jutranjo in večerno molitev, trikrat na dan angelovo češčenje, pred jedjo in po jedi; vsaj vsako

nedeljo in vsak zapovedan praznik z veseljem in pravočasno v cerkev gre, pa ne samo k sv. maši, ampak tudi — če ni posebnega zadržka — k popoldanski službi božji. Dalje, da večkrat na leto prejme sv. zakramente, da pridno in vestno opravlja vsako svoje delo. Tako pokaže družini, kako se mora moliti, v cerkev hoditi, sv. zakramente prejemati in delati. Njen zgled drami in vnema vso družino za dobro.

Taka zgledna mati je v hiši kakor luč, ki širi svetlobo okoli sebe, kakor topla peč, ki vso hišo blagodejno ogreva, kakor dobra in točna ura, ki vedno prav kaže. Mati pa, ki ne daje lepega zgleda, je kakor zakajena leščerba, ki slabo sveti; kakor slaba peč, ki ne daje gorkote in kakor pokvarjena ura, ki narobe kaže. — Katera izmed vas bi hotela tako slaba biti? Mislím, da je ni med slovenskimi materami. Zato pa na dan z lepim zgledom: "Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih." (Mt. 5, 6.) Da, tako naj sveti luč vašega lepega zgleda, krščanske matere, pred vašo družino, da vidijo vaša dobra dela in časte z lepim življenjem našega Očeta, ki je v nebesih.

Deluj apostolsko z besedo! Poučuj! Žena, mati, ki sama zase lepo živi, pa družine, zlasti otrok ne uči, je še manj ko polovičarka. Je podobna mojstru, ki svojemu učencu nikoli nič ne razloži. Mati je in mora biti prva in najboljša učiteljica svojim otrokom, zlasti učiteljica v vednosti svetnikov, v lepem krščanskem življenju. Dobra mati ima priliko, da to in ono versko resnico ali nauk otrokom po domače razloži, zbudi v otrocih zanimanje za verske stvari in jih pouči, kako se to in ono izvaja.

Opominjaj k molitvi, službi božji, k

sv. zakramentom in k vsaki dobri stvari! Mnoge matere opominjajo in prigrvarjajo svoje otroke k telesni hrani, k dušni hrani (k molitvi in sv. zakramentom), pa jih morda nikdar ne opominjajo. Slaba mati, ki skrbi samo za otrokovo telo, a zanemarja njegovo dušo, ki je neskončno več vredna kakor telo in neprimerno bolj skrbi potrebna, kakor telo.

Svari pred slabim! Mati, ki svojih otrok ne svari pred grehom, je slabša ko ona mati, ki ne brani svojim otrokom strupa. Ona mati, ki ne svari svojih otrok pred grešnimi prilikami, je slabša ko ona, ki ne zakriči, ko otrok drvi proti prepadu, ali se ne zgane, ko se ji otrok potaplja. — Ne reci: saj nič ne pomaga! Če ne pomaga takoj zdaj, bo pomagalo morda pozneje. Če ne bi tudi nikoli pomagalo tvojemu otroku, bo pomagalo tvoji duši, ker si svojo dolžnost storila, ko si otroka svarila. Ako vkljub tvojim naukom, opominom in svarilom grešno živi in se pogubi, se bo pogubil po svoji krivdi, ne po tvoji in bo sam dal odgovor. Ako pa ga ne svariš, boš ti kriva njegove pogube in boš tudi račun dajala od njegove duše: "Kadar hudobnemu porečeš: Hudobnež, umrl boš, umrl, pa mu tega ne porečeš, da bi se hudobni vrnil s svojega pota; bo hudobni umrl v svoji krivici, njegovo kri (dušo) pa bom terjal iz svojit rok. Če pa hudobnega opominjaš, da naj se vrne s svojih potov, in se ne vrne s svojega pota; bo sam umrl (se pogubil) v svoji krivici, ti pa si otel svojo dušo." (Eceh. 33, 8—9.)

Deluj apostolsko z molitvijo! Kar je dež za posejano seme, da more vzkliti, to je molitev za tvoje nauke, opomine in svarila, da rode dober sad v srcih tvojih otrok in družine. Z zgledom in bese-

do sadi, z molitvijo pa zalivaj in gotovo ne bo ostalo brez sadu. Molitev dobre matere ima posebno moč do božjega Srca. Krasne zglede imate, krščanske matere, v sv. Moniki, sv. Ani, sv. Frančiški Rimski in mnogih drugih svetih materah, katerih molitev je bila za njihove družine vir milosti in blagoslova. Česar niso zmogle s svojim lepim zgledom in s svojo besedo, so zmogle s svojo molitvijo.

Ako torej ne pomaga, če govoriš s svojim otrokom o Bogu, pa govori z Bogom o svojem otroku in boš zmagala. Najlepša in najizdatnejša prilika za to so trenutki po sv. obhajilu, ko imaš še živega Kristusa v sebi. Takrat je ura za tvoje prošnje in ura božjega usmiljenja, ko Gospod usliši vse tvoje prošnje, če so le pametne. Pametne pa so, ako Ga prosiš za zveličavne stvari, torej za take stvari, ki pomagajo tvoji družini k zveličanju. Tam prosi za stanovitnost dobrim, za poboljšanje slabim, za sv. strah božji vsej svoji družini. Prosi večkrat, zato pojdi v ta namen, za svojo družino večkrat k sv. obhajilu, pa prosi z živo vero in neomajnim zaupanjem kakor kananejska žena za zdravje obsedene hčerke, ki ni nehala Gospoda prositi, dokler je ni, zmagani od njenih prošenj, uslišal in pohvalil njeno vero: "O žena, velika je tvoja vera. Zgodi se ti, kakor hočeš. In njena hči je bila zdrava od tiste ure." Mt. 15, 28.

Bog nam daj mnogo takih apostolskih mater, ki s svojo besedo mičejo in s svojim zgledom vlečejo svojo družino k vsemu dobremu! Potem bomo imeli mnogo krščanskih in srečnih družin.

M. Štular.

Opak Jakob je rekel: "Večje je gost biti kakor druge gostiti."

BLAGOR VAM

OTROCI tega sveta — otroci božji, meso — duh, Mamon — Bog. Kakor človeštvo samo, tako staro je to nasprotje.

V vsakem posameznem človeku se bojuje boj med mesenim in duhovnim mišljenjem, ki sta si po besedah svetega apostola Pavla nasprotna kakor smrt in življenje (Rim. 8, 6.); saj pravi sam apostol o sebi: "Čutim postavo, da ko hočem delati dobro, mi je laže to, kar je hudo. Veselim se namreč božje postave po notranjem človeku, vidim pa v svojih udih drugo postavo, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih. Jaz nesrečni človek, kdo me bo rešil telesa te smrti?" (Rim. 7, 21—24). Vsak posamezni človek mora ta boj z milostjo božjo tudi dobojevati, kakor pravi sveti Pavel: "Če po mesu živite, boste umrli; če pa z duhom dela mesa mrtvite, boste živeli. Katerikoli namreč se dajo voditi božjemu Duhu, ti so božji otroci. Kajti niste prejeli duha suženjstva v strah, ampak prejeli ste duha posinovljenja, v katerem kličemo (Boga): "Aba, Oče!" Sam Duh pričuje z našim duhom, da smo božji otroci. Ako pa otroci, tudi dediči: dediči božji, sodediči po Kristusovi, če le z njim trpimo, da bomo z njim tudi poveljani." (Rim. 8, 13—17.)

Bojuje pa se ta boj neprestano tudi v zgodovini človeštva. Saj grešni svet sovraži Boga, sovraži njegovega Mazičenca, sovraži Cerkev, mistično telo Maziljenčevo, in vse, ki ljubijo Cerkev in čutijo ž njo; Sin božji sam je napovedal apostolom pri zadnji večerji (Jan 15, 19 do 20): "Ko bi bili vi od sveta, bi (vas) svet (kot) svoje ljubil. Ker

pa niste od sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, zato vas svet sovraži. Spominjajte se besede, ki sem vam jo rekel (Jan. 13, 76. i dr.) "Služabnik ni večji ko njegov gospod. Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas." To sovražstvo sveta proti Kristusu in Njegovi Cerkvi pa se ne kaže vedno v isti obliki: zdaj nekako tli, kakor pod pepelom, potem spet plane na dan kakor požar, ki hoče uničiti zdaj ta, zdaj oni del Cerkve, zdaj spet objame s svojimi plameni kar vso božjo stavbo na zemlji hkrati.

Prav danes živimo v takem času, ko se satan v podobi svetovnega brezboštva silovito zaganja v Petrovo skalo, da bi omajal Cerkvi temelje ali vsaj odkrušil od nje ta ali oni vogal. Tu in tam nastopa brezboštvo proti Cerkvi z vso sirovo silo svetne oblasti, kakor v Mehiki, Rusiji, Španiji, drugod zopet za krinko vsakovrstnih rečenic, narodnostnih in drugih gesel.

Za ta boj svetovnega brezboštva proti Cerkvi moramo biti zato dobro pripravljene, če nečemo, da bo trpela vera, da bodo trpele duše nas vseh kot posameznih ljudi, pa tudi vera in duše med našim narodom. Saj zagotovilo nepremagljivosti ima pač Cerkev božja kot celota, nima je pa vera ravno v tej naši domovini, niti vera ravno med našim ljudstvom in narodom. Da to našo vero varujemo in ohranimo, to je naša skrb in naša naloga.

Pa saj ima Bog s tem, da naloga vprav nam težje naloge ko morda našim neposrednim predhodnikom, svoje prav posebne namene. Ali ne morda ravno to, da bi se spet zavedeli neskončne cene naše svet vere? Ali ne morda, da bi zaslužili spet nedoumno dobroto božjo, ki nam je dala, da smo se rodili in vzgajali v sveti katoliški Cerkvi, da smo v

življenju in smrti kar oblagodarjeni z vsemi milostmi? Roko na srce: ali nismo tega neskončnega bogastva božje milosti skoro nekako presiti, ali nam ni že kar nekaj čisto vsakdanjega, celo malo vrednega? Ali se ga nismo navadili kakor zdravja, ki ga človek ceni šele, ko ga je izgubil, ali dobrih dni, dokler niso minili, ali staršev, prijateljev, ljubih otrok, dokler nam jih črna zemlja ni zagrnila?

Ni še bilo treba, da bi se morali za našo vero odrekati imetju in ugodnostim; temu in onemu je bila marveč še tako rekoč molzna kravica. Ni nam bilo treba še zaradi vere trpeti; temu in onemu je bila marveč prav prijetna lestvica do časti in imena. Prav tako pa je tolikim in tolikim postala zgolj nekaka zunanja narodna šega ali navada, kakor božično drevesce ali velikonočni "piruhi, pomaranče, potice in gnjat." Vse premalo pa nam je bila vera vodilo in kažipot za vse, prav za vse naše delo, za naše razmerje do Boga, sebe, bližnjega, do družbe in države po veliki vse obsegajoči zapovedi ljubezni: "Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem. To je največja in prva zapoved. Druga pa je njej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava in preroki." (Mt. 22, 37—40.)

S preskušnjami naših dni nas hoče morda Gospod spet spomniti svojih besed o neskončni vrednosti nebeškega kraljestva, vrednega trpljenja in smrti, besed, ki so nam znane po glasu, ki pa smo njih duhovno vsebino tako malo doživeli, da se nam zdi kar nekaj nezaslišanega, če bi se morali odločiti za to, da bi se zaradi Boga odrekli le majhnemu zaslužku, kaj šele za kakršnokoli

gospodarsko škodo, kaj šele, da bi hoteli zaradi Boga spraviti v nevarnost naš obilnejši ali pičlejši vsakdanji kruh ali celo — življenje. In vendar je bila neskončna vzvišenost nebeškega kraljestva nad vsemi časnimi dobrinami, tudi največjimi, prvo, česar je Jezus učil svoje učence že v prvih lepih dneh v Galileji, in zadnje, česar jih je spominjal tik pred smrtjo na križu: "Blagor njim, ki so zaradi (božje) pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo."

Brezpogojno pa zahteva Kristus, da ga ne smemo zatajiti pred svetom, ampak da se moramo priznati k njemu, in najsi nas stane tudi življenje. "Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti . . . Vsakega, kdor bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih; kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih." (Mt. 10, 28. 32—33.) Vse, kar bi nas moglo ovirati, da se ne bi priznali za Kristusa ob uri, ko bi bilo treba, vse, kar bi nas moglo navesti k temu, da bi ga kakorkoli zatajili, vse to je treba brez pomišljanja odriniti od sebe, in najsi bi bila to tudi skrb za starše ali celo za otroke: "Prišel sem, da ločim sina od očeta in hčer od matere in snaho od tašče; in človeku bodo sovražniki njegovi domači. Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden." (Mt. 10, 35—37.) Vdano moramo sprejeti nase trpljenje: "Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden. Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil, in kdor izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel." (Mt. 10, 38—39.)

Kristusa pa prizna, kdor prizna Cer-

kev in sluša cerkve predstojnike s papežem na čelu; Kristusa zataji, kdor odpove pokorščino Cerkvi in se upira papežu in svojemu škofu v kakršnikoli božji zadevi.

"Trda je ta beseda, kdo jo more poslušati," bo morda rekel kdo z Jezusovimi poslušalci, ki so dvomili nad Gospodom, ko je napovedal ustanovitev Najsvetjšega Zakramenta (Jan. 6, 60.). Pa ni trda. Vsa ljubezniva je, kakor je Gospod sama ljubezen. Zahteva le enega: vere, zaupanja in ljubezni tudi z naše strani. Prav tedaj, ko grozi Kristus nam bojzljivcem s pekлом: "bojte se marveč tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel" (Mt. 10, 28), zbuja v nas tudi zaupanje v neskončno božjo ljubezen: "Ali se ne prodajata dva vrabca za en novčič? In ne eden izmed njih ne pade na tla brez volje vašega Očeta. Vam pa so tudi lasje na glavi vsi prešteti. Nikar se torej ne bojte! Več ko mnogo vrabcev ste vredni vi." (Mt. 10, 29—31) In spomnimo se še blagoslovljenih besed Zveličarjevih: "Ne skrbite in ne povprašujte: "Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali s čim se bomo oblekli" . . . Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete. Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo." Ni torej trdosrčnost, česar nas uči Kristusova beseda o človeku, ki mu bodo sovražniki njegovi domači, ampak zaupanje v božjo dobroto. Če damo svoje imetje ali celo svoje življenje za Kristusa, ali ne bo Bog neskončno bolje skrbel za naše svojce, kakor bi mogli kdaj skrbeti zanje mi sami? Saj zadostuje že, da le iščemo kraljestva božjega z njegovo pravico pred vsem drugim; kaj šele če vztrajamo v zvestobi do konca. — Zakaj je danes toliko gorja na svetu? Mar ne prav za-

radi tega, ker smo pozabili pred vsem drugim iskati božjega kraljestva in njegove pravice?

Bog nas kliče; po napadih brezbožnega sveta zoper Cerkev, papeža in škofove nas kliče, po preganjavcih Cerkve v Mehiki, Rusiji, Španiji, po požigavcih cerkva in samostanov, z izgonom redovnikov nas kliče, pa tudi po junakih, ki so dali svoje življenje za Kristusa Kralja, ne pred tisoč in toliko leti, ampak včeraj in danes. Čujmo in molimo, da ne pademo v skušnjava. Ne zanašajmo se na svojo ničevo moč in svojo majavo trdnost, ampak Nanj, ki je v nadlogah naš tolažnik, v boju naš pomočnik, zatekajmo se h Kristusu Kralju v Najsvejšem Zakramentu in k njegovi preblazeni Materi Mariji.

H koncu le še majhno opomnjo iz prvih krščanskih časov. Ko se je po daljšem času precejšnjega verskega miru (od l. 211.) pričelo l. 249. za cesarja Decija spet preganjanje krščanstva, je odpadlo od Cerkve mnogo kristjanov; celo nekaj škofov je bilo med njimi. Zahtevali so namreč od vseh prebivalcev države, da so morali darovati državnim bogovom. Sveti Ciprijan, škof v Kartagini, cerkveni oče in mučenec, našteva več vrst odpadnikov: prvi so sacrificati (darovalci), tisti, kristjani, ki so opravili malikom čisto pravo daritev; drugi so bili turificati (kadilarji), ki so malikom zažgali samo kadilo; tretji pa so bili tako zvani libellatici (potrdilarji); ti niso ne darovali malikom niti jim prižgali kadila, ampak so si samo preskrbeli uradno potrdilo, da so ukazano daritev opravili. Vsem tem je šla pozneje zelo trda za zopetni sprejem v Cerkev; tudi prebrisani potrdilarji so se morali ukloniti strogi cerkveni pokori. Le zakaj? — L. 1893. so našli v starem

egiptskem smetišču štiri taka za določene osebe izdana potrdila; mislili so seveda takoj, da so bili to kristjani. Pa so našli l. 1907. tako potrdilo, ki se je izdalo neki poganski svečenici. Tako so ti lističi priče za Decijevo versko nasilje, pa tudi obtožnice za one kristjane, ki so se na videz povrnilo k državni veri, pa so za svojo slabost še danes kaznovani s tem, da njihovih imen nihče ne more ločiti od imen pravih poganov. (Prim. Alb. Ehrhard, Die Kirche der Martyrer, Muenchen, Pustet-Koesel, 1932.)

Nikar ne bodimo seme na kamniti zemlji, o katerem pravi sam Jezus Kristus: "Seme na kamniti zemlji je pa tisti, ki (božjo) besedo posluša in jo takoj z veseljem sprejme; nima pa v sebi korenine in je nestanoviten; ko zaradi besede nastane stiska in preganjanje, se takoj pohujša." (Mt. 13, 20.)

Glejmo, da bodo naša imena v knjigi življenja zapisana kot imena resničnih, neustrašenih spoznavavcev Kristusa in Njegove Cerkve.

Ivan G.

SKRIVNOST TRPLJENJA...

NEMŠKA pesnica Ruta Schumann je nekoč zapisala:

"Ker živim, trpim.

Če bi ne trpela, bi ne živela.

Če bi radost bila vsakodnevna hrana, bi vsak dan rastla v smrt."

Mnogi drugi misleci so izrazili isto resnico s podobnimi besedami in s tem vsaj nekoliko odgrnili zaveso od velike skrivnosti: Zakaj trpimo?

Trpeti moraš zato, da se v tebi začne pravo življenje. Zakaj? Zato, ker življenje nastopa le iz smrti.

“Oj,” pravite, “to je pa čudna beseda! Mi smo mislili, da življenje prihaja iz življenja.”

Ne, to se zelo motite! Življenje nastane le, če je prej neka stvar umrla.

“Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodi obilo sadu.”

“Kdor ljubi svoje življenje, ga bo izgubil, in kdor sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje.” (Jan 12, 24, 25.)

Opazujemo različne pojave življenja kar po vrsti in vprašujemo vselej, ali je bilo res potrebno, da je neka stvar umrla.

Začnimo pri navadni travici. To je gotovo tudi živa stvar. V svojem zelenilu ima vse polno mlinčkov, ki pripravljajo kruh življenja. Kdo jih goni? Sončni žarki, ki prinašajo toploto, moč, energijo iz čudovito darežljivega srca, ki se imenuje sonce. Da more sonce v travici zanetiti življenje, si mora trgati svoje ogromno srce in odpošiljati delce srčne krvi, delce svoje energije, svojega življenja (Chevrot).

Travica, rastlina torej živi, ker sonce zanjo umira.

Zdaj namesto travice recimo — kravica! Kravica se pripase k travici in ji reče: Ljuba travica, napravi oporoko in umri, da bom jaz mogla živeti! Res se to zgodi in spet je resnica:

Žival živi zato, ker rastlina zanjo umira.

In človek? Da človek more telesno živeti, morajo zanj umirati rastline in živali. Kruh, ki ga jem, da nadomestim izgubljene moči, je prav za prav pokopališče nešteti pšeničnih zrn; a vsako zrno je živa stvar, je kakor tabernakelček življenja.

Da more človeško telo živeti, mora brez števila rastlin in premnogo živali umreti.

A ne samo to. Da moremo živeti mi, zato morajo tudi ljudje žrtvovati nekaj svojega življenja. Da imajo kaj jesti otroci, so se morale zato poprej izrabljati in nekako odmirati mišice staršev, ki zanje delajo.

Da se mladina more učiti, hoditi v šole, študirati in tako živeti vedno bogatejše razumsko življenje, so se morali ubijati (kako resnična beseda!) tisti, ki so pisali knjige, morajo se ubijati in si zdravje pokončevati tisti, ki vlivajo v mlade glave modrost.

Pa tudi naše pošteno, krepostno, moralno življenje je sad junaškega mrtvičenja drugih ljudi. Mrtvičenja pravim. To pomeni: Sveti ljudje so si pritrgovali jed in pijačo, spanje, zabavo, ali so celo dali življenje, in to odmiranje, mrtvičenje je tudi nas navdušilo za krepost in v nas zbudilo bogato moralno življenje.

Mi torej duhovno živimo, ker so se drugi za nas mrtvičili in umirali. To je nam prineslo življenje, krepostno moč; torej tudi v tem pogledu življenje raste le iz smrti.

Kako resnična je torej beseda Genezijska v drami “Igralec in milost”: “Našel sem življenje v srcu smrti!”

A umiranje drugih še ni dosti za to, da moremo krepostno živeti mi. Če hočemo v sebi zgraditi res bogato, življenja polno moralno osebnost, moramo tudi sami umirati. Prvi ustavni paragraf našega krepostnega življenja se glasi: Umreti se pravi živeti. Če hočeš, da boš živel, moraš umreti. Umreti mora v nas sebično življenje razbrzdane čutnosti in neurejenih strasti. Kdor se odpove ta-

kemu delnemu življenju, tak se je že napotil k resničnemu življenju.

Reči moramo podobno kakor sv. Janez Krstnik: "On mora rasti, jaz se moram manjšati." Manjšati se in admirati mora "jaz" sebičnosti, "jaz", ki išče le samega sebe ne glede na Boga.

A rekli boste: "Saj živimo tudi nadnaravno življenje, ko v posvečujoči milosti zorimo za nebesa. Tega pa vendar ne bo nihče rekel, da tudi naše nadnaravno življenje izhaja iz smrti!"

Kako da ne? Ali ni nadnaravno življenje naše duše po grehu zraslo iz Jezusove smrti? Če bi Jezus ne bil trpel, umrl, bi mi ne dobili posvečujoče milosti in bi ne mogli živeti nebeškega življenja.

Tako tudi in še prav posebno drevo nadnaravnega življenja poganja iz srca smrti.

Tri četrtine vsega npora gre za tem, da se otresemo trpljenja, zlasti danes, ko vsakovrstnih bolesi gotovo ni manj kot v prejšnjih dobah človeštva. Ali bi ne bili še mnogo srečnejši, če bi kot pravi modrijani skušali globlje prodreti v skrivnost trpljenja in vsaj zaslutiti, kako dragocena je ta stvar.

Kristjanu iz vsakega trpljenja lahko raste življenje; zakaj vsak, kdor trpi, na nekakšen način umira, iz smrti pa vznika življenje.

Margareta Seemann je napisala tole zgodbo: Hudo ranjen razbojnik pride k čudodelnemu puščavniku, da bi ga ta ozdravil, češ da ima čudežne leke zoper vsako bolezen. Vsaj ljudje da tako pravijo. Puščavnik hoče roparju najprej ozdraviti dušo. A zastonj! Ropar mu očita, da samo lenobo pase in lagodno živi. Puščavnik pa si razgali prsi, in roparju zazija nasproti strašna rana. Sveti mož pove razbojniku, da mu je nekoč

prav on zadal to nezaceljeno rano. "Toda rad jo nosim," je nadaljeval puščavnik, "zakaj od takrat imam mnogo večjo moč do duš in sem jih že veliko spreobrnil. Moja bolečina je skrivnost mojih uspehov!" Tudi razbojnika je to ganilo; razjokal se je in ni nič več mislil na svojo rano.

Ivan Cankar pravi v *Podobah iz sanj*: "Trpi, da ne boš trpel, umri, da boš živel. Trpljenje je kakor rodovitna njiva."

Danes je vse polno ljudi z očitno rano, še več pa takih, ki jih peče skrita boleost: stradajočih, brezposelnih, bolnih, ponižanih, razžaljenih, takih, ki se jim krivica godi in ki jih muči strašno čustvo manjše vrednosti: vsi brez izjeme trpimo v tem ali onem duru ali molu. Toda ko nam naš Gospod kakor dvanajsterim prijateljem govori: "Glejte, v Jeruzalem gremo in izdan bom nevernikom in me bodo zasmehovali in z menoj grdo ravnali in vame pljuvali; in ko me bodo bičali, me bodo umorili": tedaj se nam godi prav isto kakor apostolom: "Oni niso nič od tega umeli; ta beseda jim je bila skrita!"

Kaj če bi se rajši vživeli v prepričanje, da je trpljenje v načrtu božje previdnosti za kristjana vir novih življenjskih sil? Zanj in za druge! Pekoča rana puščavnikova je bila nekakšno umiranje, smrt v malem, a čudno, iz tega umiranja je raslo bogato dušno, nadnaravno življenje spreobrnjenih grešnikov!

Jos. Š.

Opat Pojmen je rekel opatu Jožefu: "Pouči me, kako postanem dober menih." In odgovoril mu je: "Če hočeš najti mir tu in tam, se pri vsaki stvari vprašaj: 'Kdo sem jaz?' in ne sodi nikogar."

ROŽA S SOLZO OROŠENA

JUTRO prvega svetega obhajila. Nestrpno sem se ga veselil. Morda veselja nisem zajemal iz glavnega vira, ki teče iz tabernaklja. Pa otrok je otrok. Mikala me je nova obleka, maslena štruca, lična molitvena knjižica in pa fotograf nas bo vzel na papir. Pa saj se vseh podrobnosti niti ne spominjam več.

Vstal sem zgodaj. To jutro ni bilo treba materi buditi me, kakor drugekrati. Naglo, z neko vznemirjenostjo sem se oblekel in umil. Bilo je vse kot sem se nadejal. Mučilo me je samo še tisto zavlacavanje materino. Toda potrpljenje. Mati je že taka. Svoja dela v hiši in na polju opravlja urno in ročno, to pa vrši počasi in preišljeno.

Postavila je na mizo križ in vzela iz skrinje voščeno svečo. "Vidiš, to je tvoja krstna sveča," je dejala in jo našgala. Moral sem poklekniti poleg nje in ponoviti molitve, ki sem jih znal na pamet. Seveda počasi in s premislekom, kakor je pač ona hotela.

"Kako sem pozabila . . ." se je nečesa spomnila, ko sva odmolila. Naglo je vstala in odhitela v gornjo sobo. V trenutku se je vrnila z belim, polrazcvetelim nageljčkom. "Glej, vzgojila sem ga zate," se je nasmehnila. Čudil sem se ne takrat, ampak pozneje njeni skrbljivosti. Ona, ki je poleg gospodinjstva tako vzorno vodila namesto bolehnega očeta tudi gospodarstvo, je imela še časa in smisla za malenkost drobnega nageljčka.

"Naj ti ga pripnem. Glej, kako je lepo bel, kakor tvoje srce. O, da bi ostalo vedno tako!" je vzdihnila in v očeh ji je zalesketala solza. Nova uganka zame. Še nikdar je nisem videl jokati. Tu-

di kadar je bila navrh križev in težav še bolna, so bile njene oči vedre, obraz smehljač. Danes, ko je v hiši vse veselo, pa solza v njenih očeh. Čudno!

Opazila je mojo osuplost. Hotela se je zatajiti in se je obrnila vstran. Jaz sem pa videl solzo. Svetla kakor biser je zdrknila po licu in orosila beli nageljček.

Po končani prvoobhajilni slovesnosti me je poklicala v sobo. V rokah je imela majhno vezano knjižico z zlatim napisom "Dnevnik". "Glej, to je tvoje. Semkaj zapiši dan tvojega prvega svetega obhajila. Danes, ko je Jezus tvoj, ves in samo tvoj, si moraš boljše utrditi spomin nanj." — "Kaj pa, ko ga bom še prejel, ali takrat ne bo več moj?" sem hotel vedeti v otroški preprostosti. "Seveda bo! Toda od blagodati boš vselej nekaj naklonil tudi nam in onim, ki se zanj ne brigajo." — "Posebno tebi, mamica," sem vzkliknil in jo poljubil. Nasmehnila se je in obraz ji je seval neizrečne miline. Meni pa ni hotelo v glavo, da so na svetu ljudje, ki Jezusa ne marajo.

Vzel sem iz gumbnice beli nageljček in ga prilepil v dnevnik. Spodaj sem pa napisal:

Dne

Moj prvoobhajilni šopek. Roža, z materino solzo orošena . . .

Ko sem končal ljudsko šolo, so me dali v mestno trgovino. Doma so me lahko pogrešili, ker so imeli še poln naročaj bratov in sestic. Oče me je spremil do tja, mati me je pa ob slovesu pokrižala in poljubila. Njene oči so bile solzne.

Solze v očeh matere, ob uri slovesa! Ta nebeška rosa, polna blagoslova . . . Mati . . . Zdelo se mi je, da ne bom mogel vztrajati brez nje. Jokal sem in ob

prostem času hodil na hrib izven mesta ter gledal v smer proti domači vasi.

Pa sem se počasi privadil. Domotožje je prešlo in se umaknilo življenju, ki me je objelo z vsem svojim mikom. Nič več nisem hodil na hrib izven mesta. Nisem mnogo mislil ne na dom, ne na očeta in še na mater ne. Od plače, ki sem jo dobival pozneje kot pomočnik, nisem nič pošiljal domov. Bilo mi je še za veseljačenje premalo. Cerkve sem se ogibal. Tembolje pa sem poznal razna zabavišča. Vdajal sem se pijači in igri, posedal po kavarnah, dvoril "cestnim" gospodičnam, kratko: uganjal sem vse, kar spada v seznam lahkomišelnosti in razuzdanosti.

Moj gospodar je radi tega večkrat ostro nastopil proti meni. Toda vselej sem se znal izgovoriti in opravičiti. Pa je bil tudi sam nekaj kriv, ker mi je dal prostosti, več nego sem je potreboval. Tako sem zašel v mlakuže.

Pod večer neke nedelje smo se s tovariši šetali kraj nasadov in ugibali, kje bi bilo ono noč najugodnejše.

Na moj predlog smo jo udarili ven iz mesta v neko obcestno krčmo na ljudsko veselico.

Izbral sem si plesalko, preprosto hribovsko dekle, in se z njo zabaval v družini pozno v noč.

Ob slovesu sem se ponudil, da jo naslednji večer spremim v kino. Radostna je sprejela ponudbo.

Nastopni dan, bil je praznik, sem sedel v sobi. Deževalo je. Toda do noči je še daleč. Do takrat se bo zvedrilo. Delal sem načrte, ki ni, da bi jih opisoval.

Nenadoma stopi v sobo vajenec in pove, da spodaj čaka neka žena, ki bi rada govorila z menoj.

Stekel sem po stopnicah. Kako sem

se ustrašil. V veži je stala moja mati. Bila je mokra.

"Oh, da te le še enkrat vidim . . ." se je vzradostila ter mi podala roko. Obraz se ji je trudno nasmehnil.

"I po kaj ste prišli? V takem vremenu!" sem vprašal pol začudeno, pol nejevoljno.

"Od davi hodim in bila sem s potjo pri maši. Molila sem zate. Slišala sem, da popivaš in zapravljaš in da se pajdašiš s slabimi ljudmi in ženskami. Nisem verjela. Prišla sem, da se prepričam o resnici."

V meni je kipelo. Toliko, da nisem vzrožil.

Pomaknila se je v kot in nadaljevala: "Slišala sem tudi, da si na Boga pozabil, da ne hodiš v cerkev in zanemarjaš svoje verske dolžnosti. Bilo mi je hudo in zato sem prišla. Saj veš tako te imam rada . . ." V glasu je trepetala bridkost in oči so se ji napolnile s solzami, pa si jih je, kakor da se sramuje, naglo otrla.

Premagal sem se. Zlepa jo laglje odpravim od sebe, sem si mislil.

"Kdo vam je vse to natvezal?" sem vzkliknil ne preveč prijazno. "Čemu poslušate babje čenče in tiste, ki ne vedo, kaj je mesto. Kdo pa mi more kaj očitati! Ako grem včasih med ljudi, v družbo, ali je to tak greh? Mar naj vedno čepim doma in se gospodarja držim za rokav? Le pojdite domov in bodite brez skrbi zame. Sem že pri pameti, da vem, kaj delam!"

"Govorila bi rada z gospodom," je dostavila tiše.

Zdaj sem se pa zares ustrašil. Sram me je bilo, če bi gospodar izvedel, da je ta revna preprosta žena moja mati . . .

"Gospoda ni doma, odšel je za dalj časa," sem lagal. Žalostna se je poslovila. Poiskal sem vajenca, vrgel mu ne-

kaj drobiža in ukazal, naj ji pokaže najkrajšo pot iz mesta.

Mati je odšla. Ostal sem sam. Razburjen sem hodil po sobi. Nič mi ni bilo prav. Mislil sem na mater.

Mati! Ljubezen jo je prignala za mano. Jaz pa sem jo odpodil kakor pritepenega psa.

Kje je zdaj? Trudna in mokra omaguje na potu. Ali pa kleči ob razpotnem znamenju. Po udih jo trgajo bolečine, a ona ne misli nanje. Moli in joka za me... O...!

Joka. Ko bi se mati razvezila in me ozmerjala, bi bil prenesel. Da bi me udarila v obraz, bi tudi prestal. Ampak ta solza... to skeli...

V prsih me je žgalo na prav peklenški način. Da pogazim ta strašni ogenj, sem hotel v gostilno.

Nekaj sem pogrešal. Ves iz sebe sem jel iskati.

Kakor omotičen sem segel na omaro v kupec knjig in zagrabil, kar mi je prišlo pod roko. Bila je majhna zaprašena knjiga s svetlim naslovom "Dnevnik". "Ali je začarano, da mi danes prihaja vsa neumnost pred oči!" sem zakričal ogorčen in ga hotel zalučiti v kot. Toda kar slučajno se je odprl. Pogled mi je obtičal na začrnelih, suhih lističih drobne rože, obrobljene z obledelim napisom: Moj prvoobhajilni šopek. Roža, z materino solzo orošena...

Nočilo se je. V moji duši je pa vstajalo jutro, ono jasno, milo jutro mojega prvega svetega obhajila.

Vzbudila se mi je nepremagljiva želja, prenoviti življenje in otreti materi solzo, ki jo je iztisnila srčna bridkost radi slabega življenja malopridnega otroka. Spremeniti jo moram v solzo veselja in jo pridružiti oni, ki jo je dalo

nebo v trenutku radosti nad sončno srečo otrokovo.

Pisal sem materi. Obžaloval svoje zablode, prosil odpuščanja z obljubo, da se poboljšam. Sestra mi je odgovorila, da so dobili pismo in da je mati na glas jokala od veselja.

Predrugail sem življenje. Z vso odločnostjo in vsem pogumom sem se uprl starim razvadam. Šlo je. Pa saj to ni tako težko, ako ima človek le resno voljo. Odtegnil sem se dosedanjim prijateljem. Videli so mojo odločnost in me pustili v miru. Jaz pa sem gojil le eno željo, kako bi razveselil mater in ji osladil večer življenja. Pridobil sem si zupanje in naklonjenost gospodarjevo. Postal sem poslovodja. Od plače sem redko pošiljal domov, da popravim in nadomestim, kar sem prej zamudil. Mati me je zopet obiskala. Radoval sem se ob njej, ko sem čutil, da me je spet vesela. Otrokov blagor je materina sreča.

Neko jutro sem sedel v sobi in pregledoval naročila. Spodaj je pozvonilo. Poštni sel je prinesel brzojavko: "Mati umira. Pridi hitro...!"

Takoj se odpravim in hitim na postajo.

Zadnji trenutek. Kakor dvoje jasnih senc se je uprl vame materin pogled. Obraz ji je zažarel v nepopisni blaženosti. Kdaj že sem videl ta nasmeh? Oh, da! V jutro mojega prvega svetega obhajila...

In naslednji hip je že pripolzela drobna solzica. Otrl sem jo in zatisnil oči svoje ljube matere.

Poslednja solza. Ali me boste razumeli, ako vam povem, kako sem srečen, da sem mogel obrisati vsaj eno solzo z oči svoje dobre matere? K-n.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

OSEMNAJSTO POGlavJE: ROŽE SE VRAČAJO
NA LICA.

(Nadaljevanje.)

NASLEDNJO nedeljo je Nežica moško in in do kraja srečna sedla na svetli voziček poleg vase stisnjene Micike. Blaže se je bil močno potrudil, da je zares praznično izlikal voz in konja. Ponosen je bil, ko mu je gospodar že sredi tedna povedal, da bo ves dan sam opravljal živino in hleve. Jožek mu bodi za hlapčona, kakor je druge dni Blaže očetu Marku. Drugega dela fant ne bo imel, zakaj "hotel" je bil zdaj že zaprt. Če se je še tu pa tam zglasil lačen popotnik, so mu postregli pred "glavno" hišo.

V Celje so dospeli ravno o pravem času, da so šli k veliki maši v cerkev sv. Daniela. Potem so takoj poiskali dijaka. Bil je seveda zelo veselo iznenaden. Pokaral jih je, da mu niso nič sporočili. Pa mu ni prihajalo karanje nič od srca. Tako je bilo bolj prav, so se vsi kar kmalu zedinili. Iznenadenje, če je veselo, ne škoduje nikoli. Marko je hitro presodil, da se je Tonče že dosti popravil in ni bil več tako suhotnega lica. Ali je pa morda prav tak kot je bil o Veliki noči? Le preveč bledičast se mu je zdel poleg Nežice, ki so ji sami nageljni žareli na licih.

Pojužinali so iz domače zaloge, ki so jo imeli s seboj, in z "ostanki" bogato obdarili dijaka, da bo imel malo priboljška čez teden. Potem so si šli ogledovat mesto in se povzpeli navzgor k razvalinam starega gradu slavnih grofov Celjanov. Tonče se je kmalu znašel v vlogi profesorja Zupančiča od lanske Velike noči. Imel je dosti pripovedovati o zgodovinskih znamenitostih mesta, posebno pa še o starem gradu in njegovih nekdanjih tako mogočnih gospodih. Nežica je srkala vase njegove besede kot čebela nektar iz cvetja. In ga je še sama spodbujala v njegovi vnemi s svojimi lastnimi domislicami in neprestanimi vprašanji.

Tudi očetu Marku je bilo vse jako pogodu. Prijetno mu je donela na uho beseda sina dijaka, ki je imel poleg svojega lepega glasu tudi izreden dar za pripovedovanje. Bil je čisto po njegovih namenih, ko je videl, da teče po-

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

KATOLIŠKI DAN v Jolietu

se je slučajno začel napovedati ravno tak čas, ko Ave Maria ni mogla agitirati zanj. Prejšnja številka je bila takrat že v tisku, sedanja pride med naročnike že po končanem Dnevu. Samo po sebi se pa razume, da naš list idejo Katoliškega Dneva v Jolietu na vso moč podpira. Sklicateljem in udeležencem želi mnogo blagoslova božjega in vsestranskega uspeha. Pridružujemo se mnenju onih, ki obžalujejo, da se ni kaj takega že davno zgodilo, toda tudi mi pristavljamo: Bolje pozno kot nikoli. Žal, da naš list tudi ne more toliko počakati, da bi v tej številki že kaj poročal o poteku Katoliškega Dneva. Ravnati se moramo po zahtevah tiskarne, ki hoče imeti stvari za tisk vsaj do srede prejšnjega meseca . . .

"Ovce ene črede skupaj!"

je imel navado pogosto reči nekdanje v starem kraju župnik in pisatelj Franc Sal. Finžgar. S temi besedami je hotel reči, naj se katoličani organizirajo sami zase za skupno delovanje na najrazličnejših poljih javnega udejstvovanja. Le kot organizirana katoliška skupina naj potem sodelujejo z drugače mislečimi v raznih stvareh, kolikor je to pač potrebno

govor skoraj samo med Tončem in Nežico. Sam je rad molčal, Micika pa še toliko bolj. Na obrazu ji je bilo sicer brati, da je Tončevo pripovedovanje jako zanima, pa je le sama v sebi podoživljala starodavne dogodke, ni pa imela daru, da bi povezovala dogodke med seboj in se pred drugimi izražala o njih. Za to je pa bila Nežica kakor ustvarjena.

Toda tudi ona je popolnoma obmolknila, ko so stali na razvalinah nekdanjega tako mogočnega gradu in je Tonče načel zgodbo o "zadnjem Celjanu". Žalostni konec tako slavnega rodu celjskih grofov jo je vsaj za nekaj hipov očitno premagal. Tonče je pripovedoval:

"Zadnji svojega rodu je bil grof Ulrik. Takrat so bile še velike križarske vojne in tudi Ulrik je šel na čelu svojih čet skozi Belgrad nad Turka. V Belgradu se je ustavil. Tam se je srečal z mažarskim mogočnjakom Laslom Hunjadijem. Ta je bil Ulrikov velik sovražnik in je sklenil, da se ga bo znebil, četudi z zavratnim umorom. Neki drug Mažar je sicer Ulrika na skrivnem svaril pred Hunjadijem, toda ta je samo rekel: Naj se zgodi božja volja. Ni se hotel zavarovati pred svojim sovražnikom. Potem je šel k sveti maši. Še preden je bila maša končana, so ga prišli klicat Hunjadijevi poslanci, naj hitro pride na važno posvetovanje plemičev. Takoj je vstal in šel. Ko sta bila Ulrik in Hunjadi z nekaterimi drugimi plemiči v zborovalni dvorani, je zavpil Hunjadi: Udarite po Celjanu! Tisti hip so pridrli v dvorano vojaki, ki so bili skriti po raznih kotih, in vnel se je krvav boj. Ulrik je izdrl svoj meč in se je junaško branil, toda bil je sam proti velikemu številu nasprotnikov. Potolkli so ga na tla, potem so hudo ranjenega položili na mizo in mu odsekali glavo. To se je zgodilo v Belgradu leta 1456. Ulrik ni imel nobenega sina in tudi drugega sorodnika ne. Potem so truplo zadnjega Celjana prepeljali sem na ta-le grad in priredili zadnjemu celjskemu grofu sijajen pogreb. Ko je bila končana sveta maša zadušnica, so stopili na pripravljen oder črno oblečeni vitezi. Eden od njih je imel v rokah Ulrikov ščit, čelado in grb. Vse te reči je po vrsti zmetal na tla pred seboj in razbil na drobne kosce. Potem je na ves glas vzkliknil po nemško: Heut Grafen von Cilli und nimmermehr! To se pravi po slovensko: Danes grofje celjski in nikoli več... In ob teh besedah je nastal med navzočnimi tak jok, da ga ni mogoče popisati. Jaz mislim, da niso jokali toliko zaradi pogina zadnjega Celjana, saj so celjski grofje imeli dosti sovražnikov med takratnimi mogočnjaki tega sveta, pa tudi med preprostim narodom niso bili preveč priljubljeni, ker je zaradi njihovih nepotrebnih vojen narod veliko trpel. Ampak jokali so najbrž zato, ker jih je v srce pre-

tam, kjer gre za skupne narodne ali skupne politične zadeve. Sodimo, da je ta misel privedla do Katoliškega Dneva v Jolietu, zakaj katoličani smo spet za eno skušnjo bogatejši in na novo smo zvedeli, da se naši verski nasprotniki vselej le za tako dolgo potuhnejo, dokler se jim zdi, da smo jim katoličani potrebni. Potem pridejo brez vsake krinke spet na dan s svojo pravo barvo.

"Zoper katoliško vero nimamo nič, samo klerikalstva ne maramo", so pravili tudi nam še pred kratkim. Če se jim je zdelo, da je kak naš duhovnik čisto ž njimi potegnjen, so ga takoj razglasili za "resničnega" Kristusovega namestnika. Kdor ni na vse prikimal, kar so skuhal "za narod", je bil takoj proglašen za "zagrizenega klerikalca" v črni suknji. Danes se že drznejo prav tiste, ki so jih še pred kratkim hvalili kot prave katoliške dušne pastirje, javno pozivljati, naj se odpovedo Rimu in gredo v — pravoslavje! Kadar bo malo drugače kazalo in bo njihova propaganda še bolj na konju kot je danes, bodo pozivljali pravoslavne: Vrzite proč krščanske vezi in bodite — brezverci! Ponavljajte se stara taktika, kakor se bo ponavljala do konca sveta. Ni Kristus zastoj svaril svojih vernikov pred — pobeljenimi grobovi!

Javen poziv nekaterim našim duhovnikom, naj prestopijo v pravoslavje in se

treslo spoznanje, kako čudno mine posvetna slava, če se ji človek vda . . .”

Tonče je umolknil in zamišljeno gledal nekam v daljavo. Tudi oče Marko in Micika sta brez besede razmišljala žalostno zgodbo. Nežica se je pa hitro otresla tlačečih vtisov zgodbe in jo je bolj zanimal živi Tonče na razvalinah kot mrtvi “zadnji Celjan” nekje v grobu. Nepremično je zrla v dijaka in ni mogla dočakati njegovih nadaljnjih besed.

“Kako znaš pripovedovati, Tonče! Ali se vse take reči učite v šoli? To mora biti veselo tam v vaših šolah!”

“Profesor Zupančič nam je pravil, da hranijo v Celju staro knjigo in je v njej vse to popisano. Imenuje se Celjska Kronika.”

“Ali je še veliko drugega v tisti knjigi?”

“Seveda mora biti še veliko drugega. Ko bom prišel bolj v višje razrede, jo bom enkrat sam prebral.”

“Ali je tudi povest o celjskem mostu in pastirju iz Savinjske doline profesor Zupančič bral v tisti Celjski Kroniki?”

Tonče se je nasmehnil.

“Ne, tisto je samo pravljica, to je pa zgodovina.”

“Uh, Tonče, meni se zgodovina ne zdi kar nič lepa. Jaz ne maram takih žalostnih zgodb. Rajši nam kako pravljico povej. Pravljičice so vesele.”

“To pa še ni tako strašno res. Pravljičice so take, kakor jih narediš. Nekatero so tudi žalostne. Ampak veš, pravljice so za otroke. Mi smo pa zdaj že veliki. Profesor Zupančič nam je pravil, da se otroci uče iz pravljičic, veliki pa iz zgodovine. Že stari Rimljani so imeli pregovor, da je zgodovina učiteljica življenja.”

“O, če je pa tako, pa jaz nočem biti nikoli velika. Rajši bom do smrti otrok, samo da bom smela poslušati pravljice in se učiti iz njih.”

“Uh, neumna se mi zdiš, Nežica!”

To je rekla Micika. Bilo je čisto nepričakovano, da bi se ona tako nenadoma oglasila. Zato so vsi trije pogledali nanjo. V očeh Nežice se je poleg začudenja pokazala nejevolja. Micika se pa še zmenila ni za začudene poglede, njene oči so bile daleč tam ob vrhu neke neznanne gore. Očetu Marku se je pa Nežica tudi zazdela “neumna” in nankrat mu ni bila prav nič všeč.

“Bomo morali iti,” je rekel. In že se je obrnil nazdol.

Nežica se ni dala zbegati.

“Saj lahko med potjo pripoveduješ. Če ne boš povedal pravljice, bom čisto nezadovoljna s tabo.”

Tonče se je skušal pridružiti Miciki, pa Nežica je ostala tik pred njim in se napol obračala proti njemu.

“Na obrazu ti berem, da se skušaš spomniti pravljice.

otresejo “rimskih vezi”, je bilo nedavno brati v enem naših brezverskih listov. Pa to je samo skromna podoba tega, kar očitvidno nameravajo v vse večji meri v naši stari domovini. Na več mestih smo že brali te dni, da je sam komunist Tito zbral v Zagrebu predse nekaj hrvatskih katoliških duhovnikov in jim naročal, naj se “katoliška cerkev v Jugoslaviji bolj osamosvoji”. Mora biti “naša cerkev”, je rekel, bolj narodna, tesneje povezana z ostalimi Slovani . . . Vsakdo lahko vidi, kaj to pomeni. Toda naj namesto nas pove “Prosveta”, kaj to pomeni. Poroča namreč tako: V domačem jeziku, ne diplomatičnem, bi se to glasilo: Čas je, da Slovani Rimu pokažejo hrbet . . .

Sveti Oče je poleg drugega

gotovo imel v mislih tudi te reči, ko je pred vsem svetom dejal dne 2. junija, da dobiva “žalostne novice” iz Slovenije in Hrvaške. Tako je dejal, ko je poprej našteval, kako malo “osvoboditve” je v resnici prišlo v mnogo dežel po padcu naciizma. Kakor papež nič ne dvomi, tako tudi mi ne, da je nacizem imel v svojih načrtih uničenje Cerkve in vere povsod, kjer bi se dodobra usedlal. Sploh je vseskozi res, da se v opravičenje nacističnega postopanja ne da reči niti ena beseda. Mislili smo, da je nacizem vrhunec vseh zablod in strahot, ki morejo zaseči ljudi. Seveda se nismo motili. Motili smo se pa, žal, v tem, ko smo se zanašali, da

Rada te imam.”

Micika se je ozrla in za spoznanje zaostala, da je bila skupaj z očetom Markom. Tonče je res mislil, kakšno pravljico bi povedal.

“Dolgo ali kratko?”

“Dolgo, dolgo — brez konca. Bomo potem spet doma konec iskali.”

“Kratko!” je planila Micika zadaj in nejevolja je bila v njeni besedi. Marko je uvidel, da deklica na tihem trpi, ko si je Nežica Tonča čisto osvojila. Pritegnil je deklici in odločil:

“Kratko!”

Nežica se je stisnila vase. Potrlo jo je, toda kdo bi ugovarjal gospodarju s Sloma? Tonče je iskal po spominu. Zagledal je hrast ob potu in se domislil:

“Svoje dni je neki ošaben poležavec pod hrastom ležal in gledal, kako na mali bučevini po pol centa težke buče rastejo, na velikem dobu pa tako drobni želod. Ni prav, je djal, jaz bi bil hrastu buče dal, bučevini pa želod, ako bi jih bil jaz ustvaril. Zdaj veter popihne, želod pade in ošabneža ravno na nos udari, da odskoči. Joj meni, zavpije, zdaj sem jo pa po nosu dobil. Bog ne daj, da bi na dobu buče rasle. Ubila bi me bila. Bog je vse modro ustvaril.” *)

*) Glej “Drobtinice” 1846.

“Prekratka!” je ugovarjala Nežica. Pa takoj se je ozrla in pogledala Marka. Marko je pogledal Miciko, ki ni nič rekla.

“Ko so pa hoteli kratko,” se je opravičeval Tonče.

“Pa tudi nič vesela ni bila,” se je vdala Nežica.

“Zato pa toliko bolj poučna,” je zaključil Marko.

“Ali mora biti pravljica poučna?” je z neponarejenim začudenjem vprašala Nežica.

Na to Marko ni odgovoril. Tudi Tonče je bil v dvomu. Pa se je spet oglasila Micika:

“Sitna si!”

Nežica se je ozrla in videla, da Micika gleda naravnost v tla. Ni se zmenila za njeno tiho trpljenje, preveč je bil to njen dan. Še iz Markovih oči ni razbrala, da ji iz njih prihaja tiho svarilo. Kar naprej je žgolela in že spet visela na Tonču.

“Boš pa o počitnicah pravil dolge, zelo dolge — no, lahko bodo tudi poučne, če mora biti tako. Takrat ne boste branili, oče?”

Na to je Marko prav rad pristal. Saj ga je deklica tudi tako prošeče pogledala, da bi ji ne mogel odreči, pa čeprav bi bil še bolj hud nanjo. Nasmehnil se je in odkimal.

Potem sta Nežica in Tonče preštevala tedne in dni do

bo po padcu nacizma (in poprej fašizma) spet zasijala svetu prava svoboda. Zdaj moramo gledati, kako je prevzel dediščino za nacizmom drug vrhunec zablod — brezbožni komunizem. Komunizem je do kraja izvedeni Marksov nauk, ki ima za podlago vsega svojega sistema — brezverstvo. Zato se zastonj trudijo vsi tisti, ki skušajo pri komunizmu izpuščati besedo “brezbožni”. Tako ga je imenoval papež Pij XI. v svoji znani okrožnici in tak je bil in je, ker drugačen biti ne more.

Materializem ali svet brez duše in vsega duhovnega

je zvezda vodnica prav tako nacizma kot komunizma. Nam kot katoličanom ne more biti eden prav nič bolj pri srcu kot drugi. Oba se pa znata od časa do časa iz “taktičnih” ozirov prilagoditi razmeram in se z vero igrata, namesto da bi jo odkrito in naravnost preganjala, kakor jima narekuje njun temeljni nauk — materializem. Kot Slovanom se nam zdi komunizem manj nevaren kot nacizem, vsaj tako nam skušajo nekateri prigo-varjati. Toda kaj nam pomaga slovanstvo, ako v njegovem imenu komunisti delujejo med katoliškimi Slovani za odpad od katoliške cerkve in razglašajo pravoslavno cerkev kot “slovan-sko” krščanstvo! Jasno je, da je to zgolj igranje z besedami. Naravnost v odpad od vsake vere bi ne bilo tako lahko spraviti katoliške slovanske narode, zato je prvi

počitnic. Ugibala sta, kako bo na Slomu takrat. Tudi Marko in Micika sta na tihem vsak zase ugibala, rekla pa nič.

Tako je potekla nadaljnja pot navzdol in skoraj so bili v mestu. Bilo je treba napreči in reči z Bogom in na skorajšnje svidenje.

* * *

“Oh, čisto sem pozabila vprašati Tonča, če mi še pristoji njegov pas s Kalobja!”

Tako je vzkliknila Nežica, ko so že gnali po cesti iz mesta. In se je ozrla, kakor da bi Tonče še lahko slišal in ji odgovoril.

Ali je bil ta vzklik vzrok, da se ni mogel razplesti razgovor? Skoraj vso pot so molčali. Micika ni pustila do sebe, čeprav je Nežica sprva dregala vanjo, kakor da se ni prav nič zgodilo. Marko je pa tudi sam zase razmišljal. Z izletom v mesto je bil zadovoljen. Ni dvoma, da se bosta mlada človeka zdaj še toliko rajši spet videla, ko se vrne Tonče na Slom. Motilo ga je, da si Nežica želi — do smrti ostati otrok! Pritegniti jo bo treba k bolj resnim opravkom. Pravljična nevesta bi ne bila primerna za Slom . . .

Domislil si je, da bi te dne pred glavnim delom na polju lahko prebelil in počedil hišo zunaj in znotraj. Saj je bilo tudi v resnici potrebno. Zlasti tisti “hotel”, hiša na tševilki 2, potrebuje očedbe. Dosti je trpela čez zimo, ko je bilo toliko “gostov”. Bo dosti dela za vse, tudi za Nežico. Tako se bodo njene misli obrnile od pravljič.

Res je že drugi dan sprožil to reč pred vsemi, pa je na videz govoril le teti Poloni. Ali ne misli, da bi bil zdaj čas za to?

“Gospodar si. Če misliš, da zmoremo v teh kratkih tednih.”

Teta Polona je vedno enako povedala. Gospodarjeva misel je bila tudi njena.

“Poglej, koliko nas je” je odgovarjal Marko Poloni in vsem. “Vsak nekaj poprime, pa zares, kot gre odraslim ljudem. Saj sta zdaj pri nas samo še Lučka in Tinče otroka. Dva, tri, dobim od sosedov, pa pojde. Ko pride Tonče, bo Slom tako lep, da bo fant kar pri nas ostal in se ne bo farovža držal. Ne sme se pozabiti, da je Tonče naš.”

To se je zdelo Nežici največja misel vsega sveta. Če bi oče Marko njo vprašal namesto Polone in bi dejal, da je treba Slom pozlatiti, nič bi se ji čudno ne zdelo. Seveda morajo še danes ali vsaj jutri na delo.

“Pa če bo spet šolo imel?” se je vtaknil vmes Blaže in sumljivo pogledal Joška, ki mu je bil skoraj vsak dan čez glavo.

“Letos ne bo nič s šolo, bi dejal po svoji pameti,” je

korak — pravoslavje! Pozneje bodo že tudi s pravoslavno cerkvijo po svoje obračunali, če jim bo čas dopuščal. Če je pravoslavna cerkev “slovanska” cerkev in so komunisti taki veliki Slovani, zakaj so se pa ob svoji revoluciji na Ruskem leta 1917 tako brž spravili nad pravoslavno cerkev (in vse druge organizirane vere . . .) in jo tako temeljito pritisnili ob steno?

Koliko pomeni “svoboda pravoslavne cerkve” v

Rusiji v sedanjih dneh, se najbolj vidi iz tega, da se je istočasno spet tudi začela poživljati tam brezbožna propaganda. Ta je bila med vojno nekako ustavljena, češ da ne bo ovirala “vojnih naporov”. Zdaj poročajo, da je spet v polnem razmahu. Torej kaj čaka katoliške Slovane pod sovjetsko “sfero”? Najprej morajo slišati, da jih “slovanska” pravoslavna cerkev želi sprejeti v svoje naročje kot nekake “izgubljene sinove”. Če bo to količkaj uspelo, bo prišel naslednji korak — zalezovala jih bo sovjetska brezbožna propaganda. Seveda jih bomo slišali, češ da samo črno gledamo in nalašč pretiravamo, ker pač — “sovražimo Ruše” . . . Takih očitkov smo že vajeni. Če bi bili mi pred letom napovedali, kako bo Tito govoril katoliškim duhovnikom, bi bili seveda “obrekovalci”. No, zdaj je dovolj povedal Tito sam, še več pa “Prosveta”, ki se ji zdaj ne zdi potrebno, da se laska ka-

zavračal Marko Blažeta. "Nihče ne bo preko poletja pošiljal otrok, ko bo povsod toliko dela. Gospod provizor bodo morali odložiti šolo na pozno jesen."

Ježik je bil nad vse zadovoljen in je vrnil Blažetu tišči sumljivi pogled. Dosti privoščljivosti je bilo v njem. Blaže se je izognil pogledu in se delal, kakor da ni imel nič takšnega v mislih.

Res so kmalu začeli. Dela je bilo čez glavo. Najprej so se lotili "hotela" in vsega preuredili. Oče Marko je hotel imeti vse jako "moderno" in je venomer pravil dekletom, da morajo imeti smisel za "napredek današnjih časov". Posvetoval se je ž njimi, pa je vselej napeljal tako, da so one odločevale. Veliko besedo je prepuščal Nežici, pa vendar ne glavno. Uršika je uganila veliko "neumnih" reči, Micika je znala veliko poravnati med njo in Nežico. Kadar sta se ti dve sporazumeli, ni bilo nobenega dvoma, da bo Marko pritisnil svoj pečat na vsak tak dogovor in sklep.

Ko je bil "hotel" preurejen in se je svetil kot bi ga iz škatljice vzel — tako je pohvalila delo Goleževa mati — so se vsi preselili tja in začeli z delom v "glavni" hiši. Zdaj so imeli že veliko izkušenj in Nežica je prevzela vodstvo brez posebnih posvetovanj.

Oče Marko je bil poln zaupanja v svojo modrost in je bil ponosen na svoje gospodarstvo. Blažetova misel, da bi utegnil Tonče vseeno ostati za učitelja pri provizorju kakor preteklo leto, mu je spet začela rojiti po glavi. Da bi se popolnoma zavaroval, je stopil k provizorju.

"Kaj sem hotel reči — s šolo ne bo nič preko poletja, kajne? Letos bodo povsod doma potrebni otroci in Tonče se mi zdi malo preveč bledečast. Bo najbolje, če ostane doma in se razgreje na soncu. Naj prime za koso in grablje, pa tudi za srp, to ga bo utrdilo za . . . Preveč se ne sme omehkužiti. In kar se tiče šole, ali ne mislite, da se po dosedanje ne bo moglo naprej? Časi zahtevajo več in vi se tudi ne morete vedno ubijati sami z vsem. Bomo morali stopiti skupaj in omisliti vsakdanjo šolo, pa pravega učitelja dobiti, kakor je v skladu z napredkom časa..."

To je bilo preveč naenkrat, da bi mogel gospod Prašnikar v naglici pretehtati. Pa je poznal Slomšaka in vedel, da rad predaleč zagrabi, v mislih ima pa nekaj prav blizu. S tako "veliko žlico" je mož pogosto zajemal spričo ljudi in zmagoval s svojo besedo.

Zato je provizor ob kratkem pristal na Markovo misel in rekel, da res s poletno šolo to leto ne bo nič. Vedel je, da bo to za sedaj dovolj. Ko je pozneje razmišljal vse Markovo govorjenje, mu je odnekod prišla motna slutnja, kaj je bilo prav za prav Marka prignalo. Samo slutnja, pa ga je že vznemirilo, da se je nehote začel pripravljati na obrambo.

toličanom, kot se je nekaj časa.

Vnaši marčni številki je stalo tiskano, da bomo kmalu kaj zvedeli iz Slovenije, če bodo pripuščeni tja ameriški časnikarji. Drugače pa da bomo morali čakati na poročila kakih beguncev. Dvomili smo, da bodo ameriški časnikarji pripuščeni v Jugoslavijo. Prav tako se je res zgodilo. Jugoslavija s Slovenijo vred je po "osvoboditvi" zaprta pred zunanjim svetom kot bi bila v ječi. In nič ne dvomimo, da je. Ako bi bilo tam vse tako kot se izve preko belgrajskega radia, bi ne bilo treba zapirati pogleda vanjo tujim poročevalcem. Toda tudi od kakih beguncev, ki so se rešili titovske ječe, še nimamo poročil, ko nastajajo te vrstice.

Nekaj poročil je prinesla Ameriška Domovina, sicer zanesljivih, ker so bila od človeka, ki je bil sam v Ljubljani ob času "osvoboditve", vendar samo mimogrede, zato ni dosti vedel. Je pa baje dotični poročevalec iz katoličanom neprijaznih krogov, torej gotovo ni kaj pretiraval. Povedal je, da so partizani najprej zasegli katoliško "Jugoslovansko tiskarno", največji zavod te vrste v Jugoslaviji, in začeli v njej tiskati komunistično glasilo "Ljudska Pravica". Zasegli so tudi tiskarno "Jutra". Maribor so zasedli po odhodu Nemcev Bolgari in nastopali precej po zgledu svojih prednikov . . . Kako so partizani ravnali z ljudstvom in njih-

Toda stvar se mu je zdela zelo neprijetna in težka. Matere Mice ni bilo več na Slomu in Bog ve, če ni že tudi skoraj pozabljena . . .

Po dolgem razmišljanju se je vdal in je po svoji navadi zaključil:

“Bog bo poskrbel, da bo vse prav. Naj bo, kakor je božja volja.”
(Dalje prihodnjč.)

vimi duhovniki, ni vedel povedati. Izrazil pa je svoje prepričanje, da bodo komunisti “šli do skrajnosti”, vendar ne naenkrat. Zdi se pa, da so kmalu začeli, zakaj ni še minil mesec od takrat, ko je sveti Oče povedal pred vsem svetom, da je dobil iz Slovenije — žalostne novice. Počakati bo torej treba, da se bo kaj več zvedelo.

Da ni bilo nobenega vzroka, zakaj ne bi bili slovenski katoličani takoj od začetka sodelovali s komunisti, je pred nekaj meseci razglašal po Londonu neki Tone Fajfar, slovenski partizan, ki se je predstavljal za dobrega katoličana. Škof in duhovščina so ljudi zapeljali in jih nahujskali zoper partizane. Tako je pravil dotični slovenski človek in apeliral na zapadni katoliški svet, naj sprejema informacije o slovenskih katoličanih od njeega. Te Fajfarjeve besede so dospele tudi v Ameriko in neki tukajšnji katoliški predstavnik je bil tako naivno preprost, da je spravil Fajfarjevo izjavo celo v pittsburški škofijski tednik. Dostavil je, da se v Jugoslaviji ne godi nič kaj takega, kar bi ne bilo po papeževih na-

vodilih. Urednik je uglednemu tukajšnjemu katoliškemu predstavniku verjel in stvar natisnil . . . Upamo, da zdaj oba že vesta, koliko je sveti Oče zadovoljen z ravnanjem partizanov po — “njegovih navodilih . . .”

Kdor je bral v Ameriški Domovini “odlomke” iz knjige o partizanih, je dobil dovolj jasen odgovor na vprašanje, če so slovenski katoličani imeli vzroke ali ne, da niso ne mogli ne hoteli sodelovati s partizanskimi komunisti. Toda ta poročila so bila več ali manj tu v Ameriki tiskana že pred dvema leti. Kdor takrat ni verjel, da so imeli slovenski katoličani dovolj vzroka, da niso sodelovali s komunisti, naj vzame na znanje — če nič drugega — da so partizani v svoji uradno izdani pesmarici natisnili takole pesem:

Razpnite čez svet vešala!
Vaš Bog so: rop, požig, umor.
Divjajte! Kri je zakričala.
Glavo je dvignil v nas upor!
Hura, rdeči pionirji.
Partizan,
ruši, razdiraj! Hura!

Če bi ne bili voditelji slovenskih katoličanov, cerkve-

ni in svetni, nič drugega vedeli o partizanih kot da so zvedeli, kakšne “pesmi” si zlagajo, je bilo pač vsakemu količkaj mislečemu človeku dovolj, da ni mogel odobravati partizanskega gibanja in je moral braniti pametnim ljudem, naj ne vstopajo v partizanske vrste. Slabo slabo spričevalo bi si bili dali škof in duhovniki, če bi ob taki pesmi ne bili spoznali, kaj partizanstvo prinaša v deželo. Hvala Bogu, kljub temu, da so partizani na vse načine skušali duhovščino pridobiti in se je tu v Ameriki celo sporočalo, da so jo že dobili — še danes vemo komaj kaj več ko za eno samo ime duhovnika, ki je šel prostovoljno s partizani ter se jim podal. Kot že rečeno, ne vemo, kaj se je zgodilo s slovensko duhovščino po prihodu partizanov kot zmagovalcev v Slovenijo, toda naj se je zgodilo karkoli, naj so jih obsodili kot izdajalce ali jim dali čas za “spreobrnjenje”, gotovo je, da so slovenski duhovniki naredili popolnoma prav, ko so se uprli partizanstvu. Duhovniki so postavljeni za oznanjevanje malo drugačnega Boga kot so — rop, požig in umor . . . Karkoli se je pozneje od strani slovenskih katoličanov neljubega zgodilo, to ni bilo po njihovi krivdi. V to jih je prisililo partizansko postopanje, pa naj kdo še toliko sramoti tu med nami slovensko duhovščino in njenega škofa.

IZ PISEM MISIJONARJA PIRCA

(Nadaljevanje)

Naslednje Pirčevo pismo je iz Krivega Drevesa in nosi datum 5. novembra.

“Ko sem preteklo zimo priredil svoj Veliki katekizem za tisk in so opravili verniki v treh večjih vaseh velikonočno spoved, sem se spet odpravil na svoje misijonske obiske — več nego 1300 milj hoda. Obiskal sem vse misijonske postaje, kakor tudi Sault St. Marie. Ker sem imel nad 2000 katoliških Indijancev oskrbovati, nisem mogel porabiti mnogo časa za spreobračanje nevernikov. Krstil sem jih to leto le 82.

Mnogo divjakov ottawskega rodu je po žganju tako izprijenih, da je bilo šestokrat zaman vse moje prigovarjanje, naj sprejmejo sveto vero. Vendar pa sem bil — ni dolgo od te dobe — priča neskončnega usmiljenja božjega. Imel sem dušno veselje, da je sprejelo neko selo divjakov z 10 družinami sveto vero. Dasihdob so vedno ostali trdovratni kljub vsemu mojemu prigovarjanju, ker niso hoteli dati slovo pijančevanju. Neka nesreča je pa tem siromakom odprla oči, da so sprevideli slabe posledice pijančevanja. Ob neki slovesnosti, ki so jo obhajali svojim malikom na čast, je nekdo umoril svojega soseda. Po tem dogodku so vsi sklenili, da hočejo dati slovo pijančevanju in sprejeti sveti krst. Glavar sam mi je prišel naznanit ta sklep in je hotel prvi biti krščen. Obdržal sem ga pri sebi, dokler ga nisem dobro poučil in potem krstil.

Njegovim ljudem sem pa poslal dobro poučenega Indijanca, da jih pouči v krščanskem nauku. V kratkem pa pojdem tja sam, da jih temeljito poučim in krstim.

Jesen sem srečno preстал nevarno prsno bolezen in več smrtnih nevarnosti na jezeru. Sedaj sem pa prav zdrav in zadovoljen med svojimi rdečkožci. Dosedaj mi je šla šestokrat trda, ker nisem mogel zadostiti vsem potrebam svojih obširnih misijonov. Sedaj me je pa razveselila božja

Previdnost z vrlim sodelavcem, mojim rojakom Ignacijem Mrakom. Prišel je k meni pretekli teden za pomočnika. Že na praznik sveh svetnikov je iz mojih spisov prav dobro pridigal v indijanskem jeziku, katerega se jako marljivo uči. Ko bi jaz imel še nekaj tako nadebudnih pomagačev, oj, koliko bi se naredilo za sveto vero in zveličanje divjakov!

Nekaj let si že prizadevam z vso močjo, da bi odvadil svoje Indijance nestalnega življenja. Stanovali so v slabih šotorih, pa tudi jih je mnogo pozimi zbolelo in umrlo brez duhovne pomoči. Sedaj pa se zbirajo po vaseh in si stavijo vedno nove hiše. Da bi imela naselbina trdno podlago, so že lani na moj nasvet in po mojem posredovanju kupili 2000 oralov zemlje od vlade. Sami so obdelali to veliko zemljo in jo spremenili v rodovitno polje. Preteklo poletje so postavili moji Indijanci s pomočjo dveh tesarjev jako potrebno lesoreznicco ali žago, spomladi pa mislijo narediti tudi mlin. Sam pa menim ustanoviti sirotišnico, da poskrbim revnim otrokom in sirotam dobro vzgojo. Odrasla mladina se pa uči raznih rokodelstev in obrtnijskih vednosti.

V malo letih, tako upam, bodo stanovali moji Indijanci v treh lepih vaseh ter se živili ob poljedelstvu, živinoreji, obrtniji, pridelovanju sladkorja in ribištvu. Vse to pod vodstvom svojih duhovnikov. Njih blagostanje bo gotovo dobro vplivalo na druge divjake tega rodu. Tudi vlada bo z njimi vedno bolj zadovoljna.”

Naj pripomnimo, da je raznim evropskim prijateljem in uradnikom podpornih družb Pirc zato tako podrobno opisoval svoje dogodivščine, ker je smatral to za dolžnost hvaležnosti. Ker se jim drugače ni mogel za njihove darove hvaležnega izkazati, jim je skušal večkrat pisati o svojem delovanju. Istočasno z zgoraj navedenim pismom je šlo tudi pismo na dunajskega nadškofa. Zahvaljuje se mu za dar 100 goldinarjev. Poroča mu, da bo svoto porabil za natisk križevega pota v indijanskem jeziku. Na zimo pa namerava sestaviti tudi molitvenik v tem jeziku. Taka knjiga je namreč jako potrebna, pravi v

pismu. Šolo obiskujočih otrok ima nad 200 in več ko 1000 kristjanov v njegovi misijon-ski postaji že zna čitati. Na razpolaganje pa imajo samo tri knjige, ki jih je zanje spisal — gospod Baraga. Dalje pripoveduje v tem pismu, da so Indijanci v njegovi postaji to leto bolj bolehalo ko navadno. Vsi otroci in mnogo odraslih je imelo osepnice. Veliko jih je na tej bolezni umrlo. Zavoljo tega je bilo med Indijanci veliko tuge in žalosti. Zelo namreč ljubijo svoje otroke. Često žalujejo po njih po več let. Marsikatera mati celo umrje od žalosti nad izgubo otroka . . .

Dalje pove misijonar v tem pismu še naslednjo zanimivost:

Čeprav so Indijanci vajeni vsega hudega, imajo vendar izborne oči, ušesa in nos. Enako okus. Ti čuti so pri njih razviti do 200 procentov bolje nego pri belih. Isto velja tudi o njihovih notranjih čutih. Zelo mehki so in naravnost nežnočutni. Spolni nagon je pa videti pri njih manjši nego pri belih. Mladenci in dekleta se ne vdajajo nečistovanju in navadno ostanejo do zakona popolnoma nedolžni.

(Dalje drugič.)

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI!

ZA DAR — A. Vahcic \$2, A. Oratch \$2, St. Cyril's, N. Y. \$5, J. Smrekar \$1, M. Zabret \$5, A. Kopal \$1, Mrs. Drasler \$1, M. Trinko \$5, M. Perusek \$1, Mr. Skrabe \$3, A. Susman \$1, J. Brula \$1, M. Malasich 50c, J. Pintar \$1, F. Peterka \$2, Mr. L. Anzele \$1.50, L. Voncena \$1.90, E. Smolich \$1, A. Piks \$1.50, Mrs. A. Gregorac \$5, Mrs. F. Kaucir 50c, A. Urbancic 50c, M. Roje \$1.50.

ZA SEMENIŠČE, in drugo — J. Hozian \$20, K. Lopic \$1, R. Markel \$1, M. Jarnevic \$4, L. Lindic \$1, M. D. Kleva \$1.50, J. Judnick \$1, M. Cimperman \$1, J. Korian \$5, J. Brence 50c, P. Laurich 75c, F. Krebelj \$1, A. Oratch \$1, M. Russold \$1, A. Knauss \$5, N. N. \$5, Mrs. Sterlekar \$1, Mrs. Udovic \$1, J. Brence \$1, M. Babic \$1, R. Jakska \$1, L. Simonelic \$1, A. Nemanich \$1, Mrs. Cook \$10, M. Otonicar \$2, A. Jordan \$2, F. Gricar 50c, L. Teush \$1, J. Fajfar 50c, M. Mulc \$2, F. Petelin \$1, M. Fear 50c, J. Budan \$5, J. Mozic \$2, M. Reiterman \$5, M. Safran \$1, Mrs. Mramor \$1, L. Srebernak \$5, J. Kervin 50c, J. Stimetz \$1, J. Cercek \$1, F. Tratnik 50c, M. Strnisha 50c, M. Schuster \$2, J. Barbes \$2.50, J. Ponikvar \$3, Druž. Kebe \$3, M. Kocman \$5, N. N. \$1,

Mrs. Medved 25c, A. Rudman \$1.50, H. Nahtigal \$5, M. Ciuha \$10, M. Prah \$1, F. Muha \$1, Druž. Žordani \$3, A. Muha \$5, M. Chernich 50c, St. Mary's Society KSKJ šte. 78 \$60, A. Mlakar \$1, J. Bergant \$1, F. Pajk \$10, B. Panian \$4, A. Hren \$2.

ZA LUČKE — M. Strukel \$2, M. Mrak \$1, J. Petrich \$1, M. Brezar \$2, G. Ivancec \$2, P. Bukovec \$2, A. Bokajamnik \$2, A. Ellenich \$5, F. Novak \$1, F. Struna \$1, P. Zefran \$2, M. Jevnikar \$1, J. Tom-sich \$1, J. Hozian \$5, T. Ogrinc \$5, J. Velech \$2, L. Bucar \$5, V. Kurent \$2, M. Jernejcic \$1, E. Oswald \$6, A. Mihevc \$1, M. Koklic \$1, I. Kirn \$5, G. Mocivnik \$1, K. Lopic \$5, M. Radocaj \$5, J. Zalar \$2, M. C. Glivar \$1, Mr. J. Savrsnik \$2, Mrs. M. Cercek \$2, A. Widerwoll \$2, G. Jakska \$2, R. Markel \$2, Mrs. L. Kobilsek \$2, M. Perko \$1, Mrs. F. Marolt \$2, Mrs. A. Skolar \$2, M. Hren \$1.50, Mrs. M. Zelko \$5, F. Grom \$1, J. Deklava \$2, A. Prijatelj \$1, M. Sajovic \$5, J. Simec \$5, F. Jarc \$1, M. Tanko \$1, J. Hocevar \$1, P. Prah \$1.50, M. Vogric \$2, J. Kocin \$5, J. Sedmak \$2, J. Legan \$1, M. Klun \$5, F. Dezelan \$5, I. Filipcic \$1, J. Strojan \$2, F. Ajster \$1, M. Lepoglavsek \$10, M. Kaplan \$2, M. Meljac \$5, R. Simenc \$7, A. Cherne \$5, L. Mladich \$5, M. Vih-telic \$10, M. Nemanich \$1, V. Er-javec \$2, M. Jurjevich \$1, J. Pav-lesic \$1, A. Vahcic \$1, M. Jarnevic

\$4, M. Smrekar \$2.50, M. Ostanek \$5, T. Stariha \$1, A. Klopčic \$3, M. Noda \$2, A. Fink \$1, J. Franc-tic \$1, J. Tutin \$1, F. Kernc \$1, J. Intihar \$5, C. Jarc 50c, F. Ura-jnar \$1, M. Kasel \$1, J. Makovic 50c, B. Juratovec \$6, L. Lindic \$1, J. Russ \$2.50, M. Gobanc \$1, A. Pelcic \$1, F. Mesojedec \$5, M. Krall \$1, J. Judnick \$18, A. Antolich \$1.50, J. Vidmar \$1, J. Urh \$5, J. Beljan \$2, C. Jeglic \$5, J. Peterka \$1, T. Centa \$2, M. Lavtizar \$6, F. Kozina \$2, M. Hochevar \$2, M. Cimperman \$1, J. Dolcic \$2, J. Korian \$10, U. Babich \$3, F. Kastigar \$1, J. Leskovec 50c, J. Bren-ce 50c, M. Zaletel \$1, M. Vrecko \$5, J. Sever \$5, Hudolin-Novak \$3, L. Kraus \$5, C. Smrekar \$2, M. Rafold \$1.10, J. Vidergar \$5, F. Kerhin \$5, M. Bozich \$1, Mrs. Kozuh \$5, A. Fajfar \$1, P. Laurich \$2, C. Pristopec \$2, N. Hoffman \$10, V. Sustersic \$1, J. Perhaj \$2, A. Traven \$1, D. Ferra \$2, J. Gosak \$2, M. Volkar 50c, A. Smolnikar 50c, M. Anzich 30c, V. Marn \$10, M. Skolar \$2.50, J. Shilte \$1, F. Krebelj \$2, M. Pancur \$2, Mr. Perko \$2, Mrs. J. Bradach \$4, Mrs. G. Gorshin \$2, J. Kerzner \$5, A. Sternisha \$2, C. Zagar \$2, L. Prebil \$2, K. Petrovcich \$1, A. Feren-cak \$2, F. Zupancic 10c, H. Galic-nik \$1, Mrs. F. Rosa \$1, Mrs. J. Drobncic \$5, Mr. M. Zelle \$3, Mrs. C. E. Schove \$5, A. Miklic \$1, Mrs. J. Furlan \$1, A. Stukel \$1, A. Shmuh \$10, Mrs. J. Hrovatin \$5, M. Hocevar \$5, J. Godec \$5, Mrs.

F. Brezovar \$1, A. Setnicar \$5, Mrs. J. Skufca \$5, A. Rus \$2, Mrs. C. Hebein \$2, M. Lovshin \$1, I. Korosec \$2, A. Zupancich \$2.50, F. Govze \$1, A. Nemgar \$5, F. Svigel \$1, A. Oratch \$2, J. Tushar \$2, A. Palcher \$1, J. Zgajnar \$1, A. Savor \$2.50, M. Pogacnik \$3, F. Bolte \$1, F. Reboj \$5, F. Bachnik \$3, F. Marolt \$2, M. Polajnar \$2, A. Zidar \$10, I. Kozlevcar \$10, M. Dragman \$1, M. Russold \$1, A. Xeller \$2, L. Trontel \$5, A. Barcic \$1, F. Gerchman \$2, F. Ivancic \$5, F. Lavrich \$7, J. Korencic \$2, M. Troje \$1, A. Knauss \$1, T. Grum \$2, A. Strahan \$1, Mrs. Zakrajsek \$1, Mrs. Miroslovic \$1, M. Drcar \$1, J. Smrdel \$10, T. Erjavec \$3.50, R. Gabrielcic \$10, J. Logar \$2, F. Pirs \$10, C. Kucic \$10, A. Jerman \$2, F. Smrekar \$5, J. Zaman \$1, A. Unetich \$5, F. Arko \$5, A. Fink \$1, M. Hochevar \$1, F. Hudak \$5, L. Berce \$1, M. Spehar \$1, M. Pristavec \$3, F. Leustik \$5, T. Zdesar \$2, J. Volf \$2, A. Dolence 50c, Rev. Cepon 50c, F. Horvat 50c, J. Pike \$2, A. Urbancic \$2, G. Meterec \$2, M. Suscha \$1, M. Laus \$1, H. Podpadee \$2, M. Zupancic \$3, M. Klemenc \$1, J. Kocjancic \$5, G. Urbas \$2, R. Glavan \$2, L. Kovach \$1, M. Sadar \$2, M. Hribar \$1, L. Kozelj \$2, H. Kraurcur \$1, J. Gruden \$5, M. Novak \$1, M. Francel \$1, Mrs. Papesh \$1, Mrs. Jalovec \$1, J. Svetino \$10, R. Verbic \$5, A. Tomazic \$1, F. Tomsa \$2, F. Skulj \$2, M. Kurent \$5, M. Gande \$5, U. Strubel \$2, M. Schifrer \$3, R. Bahor \$2, M. Skerl \$1, J. Habjan \$5, Gregorac-Stega \$5, U. Taucar \$2, J. Kaseck \$1, M. Struna \$10, L. Blazic \$2, M. Starich \$5, M. Bukovac \$1, M. Hajdinjak \$1, A. Pierce \$2, A. Debeve \$1, J. Smrekar \$4, M. Ohlin \$5, M. Svigelj \$1, S. Tomsic \$1, J. Benkshe \$1, M. Stupar \$2, F. Jermene \$2, M. Savoren 50c, M. Kostevec \$1, K. Modricen \$5, J. Baznik \$5, M. Skulj \$1, M. Stiglitz \$10, C. Bartel \$2, F. Jersin \$2, M. Vidmar \$6, C. Govednik \$5, U. Ambrose \$2, L. Adamic \$2, J. Filips \$2, F. Kersmane \$10, A. Somrak \$5, U. Crnkovic \$1, M. Makovec \$5, Mrs. Polancic \$1, Mrs. Podisar 20c, Mrs. Kodric \$5, Mrs. Nose \$1, Mrs. F. Mlakar \$5, K. Po-
 zek \$5, Mrs. Gombac \$1, Mrs. Kasani \$1, Mrs. Bosnak \$2, A. Korelec \$5, M. Flajnik \$10, M. Babic \$1, M. Skulj \$5, M. Knaus \$2, A. Krall \$1, M. Zabret \$15, A. Pluth \$2, J. Anzicek \$10, M. Zunic \$1, L. Jeruc \$5, A. Polis \$2, F. Jeran 50c, F. Martincic \$2, H. Somrak \$2, J. Svete \$5, M. Videtich \$1, A. Lokanc \$7, M. Bahor \$1, M. Grahek \$2, M. Marolt \$2, M. Korenchan \$5, H. Breski \$1, M. Artach \$2, J. Somrak \$1, N. Grum \$1, R. Glazar \$5, M. Anzlovar \$3, A. Kobal \$4, R. Usenick \$1, Mrs. Drasler \$2.50, B. Trstenjak \$2, M. Trinko \$5, M. Perse \$2, A. Kure \$1, I. Godec \$5, R. Jaksa \$2, J. Mihelich \$5, C. Lasic \$1.10, M. Primoznik \$2, M. Furar \$1, N. N., Joliet \$1, M. Jernejcic \$1, C. Pogorelec \$1, A. Peterlin \$1, J. Traiber \$2.50, G. Polajnar \$1, M. Zorc \$2, C. Traven \$2, A. Marinshek \$5, Mrs. C. Jarc \$1, Hochevar Fam. \$5, Mrs. M. Zmarzley \$2, J. Repus \$2, Mrs. L. Zupancic \$5, A. Zadnik \$1, F. Pirman \$2, M. Jamnik \$1, A. Gale \$5, Mrs. M. Centa \$5, M. Kelhar \$6, Mrs. L. Waldenmeyer \$1, C. Klaus \$5, J. Lindic \$5, J. Ponikvar \$2, T. Mihelic \$5, A. Pintar \$2, T. Slabic \$2, A. Pogacnik \$1, F. Francelj \$1, A. Pipan \$5, A. Komlane \$2, M. Komp \$1, A. Bukovec \$10, J. Steblaj \$3, J. Paulin \$1, Mrs. J. Pancar \$2, Mrs. A. Oven \$1, A. Trepal \$5, A. Tomec \$1, H. Zore \$1, Mrs. M. Jakus \$2, H. Zgajnar \$5, M. Habjan \$2.50, Mrs. L. Zupec \$5, Mrs. A. Markoya \$1, F. Mohorecic \$2, M. Kavcic \$3, A. Molek \$1, A. Brankovich \$3, R. Klemencic \$2, R. Ovca \$10, A. Majerle \$1, A. Jerele \$5, Mrs. F. Muren \$5, Mrs. M. Skowronska \$2, A. Tomsic \$2, Mrs. L. Erlach \$1, Mrs. F. Prhne \$10, F. Strauss \$2.50, M. Skulj \$5, A. Zokan \$2, M. Otonicar \$6, F. Gricer \$1, M. Skerl \$2, L. Hren \$2.50, M. Kuhar \$2, M. Grahek \$1, M. Tolar \$2, A. Gaspar \$5, V. Moltich \$2, F. Iltz \$3, M. Luzar 50c, J. Merver \$1, A. Vauputic \$2, L. Teush \$1, A. Tome 50c, M. Starc \$5, J. Fajfar \$5, G. Mlakar \$2, J. Urbancic \$2, F. Russ \$1, P. Rogel \$2, P. Majerle \$2, M. Hoge \$1, F. Vehar \$1, A. Kozlevcar \$1, A. Buchar \$1, J. Klaric \$5, M. Bozich \$1, M. Slivic \$2, A. Nemgar \$2.50,
 A. Kochevar \$1, M. Pogon \$2, J. Leskovec \$1, M. Ivanetic \$5, F. Drobnic \$2, M. Lesar \$1, R. Kocjancic \$1, R. Fifolt \$1, F. Les \$5, A. Jaklich \$5, M. Florjan \$2, J. Intihar \$1, J. Jernejcic \$1, A. Urich \$1, C. Rozman \$5, M. Skrabe \$2, F. Pupic \$2, M. Mulc, \$4, F. Valencic \$1, M. Brula \$1, F. Pogacnik \$1.50, C. Opalek \$1.50, A. Logar \$3, J. Paukovic \$1, A. Boldin \$2, L. Pavsek \$1, J. Adamic \$2, J. Jelsovar \$1, A. Zagar \$1, J. Hocevar \$5, M. Kofal \$2, A. Stimetc \$2, J. Majestic \$3, T. Drcar \$2.50, P. Braidich 50c, A. Markelic \$1, F. Pajk \$1, M. Lozinsky \$2, M. Majetich \$2, A. Nardini \$1, M. Stajcar \$2, J. Fink \$1, B. Panian \$1, J. Tomsic \$1, A. Zorman \$1, M. Colnar \$1, R. Pozlep \$2, A. Golobic \$1, M. Panian \$1, F. Senica \$5, A. Bukovec 50c, F. Petelin \$1, S. Ursic \$2, M. Linc \$1, F. Tomsich \$1, F. Ambroz \$1, M. Javornik \$3, J. Pazdertz \$2, F. Gregorcic \$2, M. Fear \$1, F. Slak \$1, J. Meglen \$2, K. Novak \$1, M. Brezar \$2, M. Madronich 50c, T. Sterling \$3, M. Roseman \$1, F. Sajec \$6, H. Bosh \$1, M. Drobnic \$1, M. Haffman \$1, A. Krulc \$3, E. Bozner \$1, M. Yerman \$3, J. Petkovsek \$3, A. Zagorc \$1.50, M. Koshmerl \$2.75, H. Stutts \$2, J. Taucher \$1, A. Mozina 50c, J. Senica \$2.50, J. Stragisher \$1, L. Arko \$3, J. Turk \$5, J. Gricar \$1, M. Benich \$1, T. Potokar \$2, J. Mozic \$5, M. Gragman \$1, J. Vidmar \$5, G. Puhek \$7, M. Cekada \$5, M. Boldin \$2, M. Saffran \$1, F. Horzen \$2.50, J. Sterbenz \$2.50, Mrs. Mramor \$2, M. Oblak \$2, A. Urbas \$1.50, A. Stephan \$5, B. Birsa \$1, M. Jugovich \$5, K. Judnich \$2, M. Spolar \$1, Mrs. Caizer \$2, Mrs. Mihelich \$1, L. Fon \$2, J. Paulick \$1, A. Moonich \$33, J. Kochevar \$5, A. Coff \$2, J. Jerina \$1, U. Bogolin \$2, M. Biltaver \$2, A. Zadnik \$1, M. Rapotec \$1, F. Sodar \$1, M. Janezic \$2, Frau \$2, L. Srebernak \$1, K. Eppich \$2, A. Turk \$1, P. Majerle \$3, F. Oblak \$1, C. Kovacci \$1, J. Jamnik 50c, J. Okorn \$1, J. Kerwin \$3, M. Jalovec \$2, A. Cek \$2, A. Jazbeck \$5, M. Fink \$2, T. Robich \$3, J. Robich \$1, G. Gradišher \$2, F. Zimmermann \$6, J. Zakrajsek \$5, T. Banich \$1, J. Zrnc

\$1, H. Rosman \$1, M. Zupancic \$1, M. Stusek \$2, A. Zakrajsek \$1, I. Gruden \$2, K. Murato \$5, J. Cankar \$2, J. Pucel \$1, J. Stimec \$2, A. Resetic \$1, F. Senica \$1, D. Drmes \$1, C. Zatkovic \$3, J. Cercek \$1, F. Tratnik \$2, M. Laurich \$3, M. Gombach \$1, J. Troja 50c, J. Rosam 50c, U. Muren \$1, L. Pozar \$1, A. Masel \$2, B. Gerzin 50c, J. Jakel \$5, C. Mihelich \$1.10, J. Tomazin 10c, A. J. Broozvich \$5, J. Meserko \$1, M. Prasnika \$1, M. Strnisha \$3, F. Kastigar \$1, J. Pavc \$1, M. Schuster \$2, A. Susman \$1, F. Mikulich \$1, J. Tomazic \$3, A. Kamin \$2, A. Bencin \$5, N. N. 50c, J. Skorensek \$2, F. Habjan \$1, K. Zorc \$2, M. Subic \$1, M. Vidmar \$1, J. Bergles \$1, Mrs. Savnik \$2, J. Jelencic \$5, M. Schwab \$1, M. Jurincic \$1, K. Toporis \$2, M. Drcar \$3, S. Petric \$1, J. Bucar \$3, J. Brezovec \$2, M. Stariha \$2, A. Rupnik \$2, S. Planinsek \$1, A. Russ 25c, A. Pakiz \$1, Mrs. M. Skulj 50c, F. Hodnik 50c, Mrs. L. Mehlin \$2, Mrs. J. Gosar \$2, F. Zivetz \$1, T. Subic \$2, Mrs. M. Sterk \$1, J. Ponikvar \$6, M. Prhne \$2.50, A. Breznick \$1, Druž. Kebe \$1, C. Tisovec \$1, F. Longar Zorc \$1, B. Omahne \$1, M. Kocman \$2.50, S. Zerdin \$1, B.

Dragovan \$3, M. Omerza \$5, Mrs. M. Fink 2, A. Anzur \$6, A. Berus \$2, Mrs. F. Pajk \$1, Mrs. M. Stajcar \$2, Mrs. M. Lozinsky \$2, Mrs. J. Borgach \$1, Mrs. M. Majetich \$1, C. Smolich \$4, G. Vukovich \$5, F. Primožic \$2, M. Leber \$2, M. Papish 50c, J. Pelan \$2, Mr. Mrs. J. Boldin \$1, Mrs. K. Medved \$1, J. Janezic \$2, A. Preložnik \$1, A. Rudman \$2, A. Burđick 50c, P. Zagar \$1, M. Stimac \$1, J. Paul 50c, F. Peterka \$1, T. Lesar \$1, M. Krasevec \$1, A. Pregled \$1, K. Starec \$2, V. Slana 50c, H. Nahtigal \$2, M. Lauriski \$2, M. Ciuha \$2, M. Mavtz \$2, Mr. L. Anzele \$1, Mrs. Kukman \$1, M. Prah \$1, F. Starman \$1, Mrs. Vavpotic \$5, Mrs. J. Zeleznikar \$1, A. Ferencak \$1.50, Mrs. Stajer \$10, Mrs. Kure \$1, Mrs. Trinko 50c, A. Mlakar \$1, M. Kopac \$1, H. Dolina \$3, M. Gerkmann \$2, N. N. \$3, F. Skubic \$1, F. Majerle \$2, M. Vidmar \$2, F. Petric \$2, M. Hegler \$1, J. Repes \$5, Mrs. Archul \$1, M. Golobich \$2, M. Gorsich 50c, Mrs. Tursich \$1, V. Pogačnik \$1, F. Musich \$1, J. Bergant \$1, J. Hier \$1, N. Vranicar 80c, F. Lupsina \$1, J. Segal \$1, S. Ritlop \$2, A. Kogovsek \$4, L. Voncina 10c, J. Smolich \$1, F.

Hren \$1.04, F. Pajk \$1, A. Predan \$1, M. Butala \$2., A. Vogric \$3, M. Kasel \$1, M. Rakun 50c, M. Krebs \$1, M. Punchar \$1, J. Zupin \$1, J. Drobnič \$5, F. Hribar \$2, R. Mivsek \$1, Mrs. Modrijan \$2, F. Russ \$1, T. Pavlic 50c, A. Virant \$1, M. Tezak \$2.

ZA APOSTOLAT — J. Gabrovshik \$10, M. Jarnevic \$2, J. Makovic \$10, L. Costello \$10, M. Brinsek \$10, F. Derovsek \$10, F. Krebelj \$1, M. Cekada \$10, A. Zidar \$10, M. Vihtelic \$15, E. Frasser \$10, A. Kramiric \$10, T. Kodric \$3, L. Simonelic \$30, Miss A. Drassler \$30, J. Prebil \$10, M. Otonicar \$10, M. Stimetz \$1, F. Gregorcic \$10, J. Ursic \$10, J. Mozic \$10, J. Glinsak \$10, M. Kurent \$10, J. Bradac \$10, M. Floryance \$10, K. Zorc \$10, M. Tomac \$21, F. Marolt \$20, Mrs. M. Skulj \$10, M. Kocman \$20, A. Bartol \$10, Mrs. F. Pajk \$2.50, A. Tekavec \$10, G. Muhic \$10, A. Jordan \$100, J. Kasecek \$10.

ZA BARAGOVO ZVEZO — A. Luzar \$10, M. Bahor \$1, A. Zakrajsek \$1, M. Lebar \$1, F. Musich \$5, G. Srtainar \$1.

UMRLI SO SLEDEĆI NAROCNIKI:

Mrs. M. Stiglitz, Milwaukee, Wis.; Margaret Petrovich, Chicago, Ill.; John Mozić, Cleveland, O.; A. Ruparcic, Chisholm, Minn.; Mrs. Agnes Skoda, Cleveland, O.; Mrs. Frances Lastalic, Kansas City, Kansas; Mrs. Julia Markovity, Frontenac, Kansas; Anna Cherne, Chicago, Ill.; Frank Zupancic, Conemaugh, Pa.; John Trskan, Cleveland, O.; Frank Pangersic, Cleveland, Ohio.

Zahvaljujejo se Bogu, Mariji, nebeški Kraljici, Presv. Srcu Jezusovemu, sv. Judu, in Frideriku Baragi za pridobljene milosti:

Mrs. A. Edelman, K. Lopic, K. Filipš, A. Nemanich, T. Potokar, L. Srebernak.